

Z A K O N

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O UČENIČKOM I STUDENTSKOM STANDARDU

Član 1.

U Zakonu o učeničkom i studentskom standardu („Službeni glasnik RS” br. 18/10, 55/13 i 27/18) u članu 3. stav 1. tačka 5) posle reči: „odmor” reči: „i oporavak” brišu se.

Tačka 6) menja se i glasi:

„6) dodatne aktivnosti: kulturne, umetničke, sportske i rekreativne aktivnosti, informisanje i aktivnosti iz oblasti neformalnog obrazovanja.”

U stavu 2. tačka 6) posle reči: „odmor” reči: „i oporavak” brišu se.

Tačka 7) menja se i glasi:

„7) dodatne aktivnosti: kulturne, umetničke, sportske i rekreativne aktivnosti, informisanje i aktivnosti iz oblasti neformalnog obrazovanja.”

Član 2.

U članu 4. stav 2. menja se i glasi:

„Prava iz člana 3. stav 2. ovog zakona imaju studenti visokoškolskih ustanova čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave, koji su upisani prvi put u određenu godinu na studije prvog, drugog ili trećeg stepena, čije se školovanje finansira iz budžeta Republike Srbije i koji imaju državljanstvo Republike Srbije.”

Posle stava 4. dodaje se novi stav 5. koji glasi:

„Student koji se školuje za nedostajuća zanimanja od naročitog značaja za određenu školsku godinu, ostvaruje pravo iz člana 3. stav 2. tačka 4) ovog zakona.”

Dosadašnji st. 5. i 6. postaju st. 6. i 7.

Član 3.

U članu 10. stav 1. menja se i glasi:

„Pravo na studentski kredit ima student koji ispunjava opšte uslove iz člana 4. ovog zakona i koji je prvi put upisan u zimski semestar studija prvog stepena i koji ima prebivalište na teritoriji Republike Srbije.

U stavu 12. reč: „oslobađa” zamenjuje se rečima: „može da oslobodi”.

Član 4.

U članu 11. posle stava 7. dodaje se novi stav 8. koji glasi:

„Konkurs iz stava 6. ovog člana može da sadrži i uslove za dodelu studentske stipendije za studente koji se školuju za obavljanje nedostajućih zanimanja od naročitog značaja za određenu školsku godinu.

Dosadašnji st. 8-15. postaju st. 9-16.

Član 5.

U članu 11a st. 7-9 brišu se.

Dosadašnji stav 10. koji postaje stav 7. menja se i glasi:

„Predlog rang liste, konačnu rang listu i predlog odluke o dodeli stipendija utvrđuje komisija koju imenuje ministar, a koju čine predstavnici Ministarstva.”

Dosadašnji stav 11. briše se.

Dosadašnji stav 12. postaje stav 8.

Dosadašnji stav 13. koji postaje stav 9. menja se i glasi:

„Odluka iz stava 8. ovog člana konačna je.”

Dosadašnji st. 14-21. postaju st. 10-17.

Član 6.

Naziv člana 12. i član 12. menjaju se i glase:

„Pravo učenika i studenata na odmor i dodatne aktivnosti

Član 12.

Učenik, odnosno student koji ispunjava opšte uslove iz člana 4. ovog zakona ima pravo na odmor i dodatne aktivnosti u učeničkom, odnosno studentskom odmaralištu (u daljem tekstu: odmaralište) u skladu sa ovim zakonom.

U odmaralištu iz stava 1. ovog člana obezbeđuju se: smeštaj, ishrana, odmor i dodatne aktivnosti učenika, odnosno studenata.

Ministarstvo raspisuje konkurs za ostvarivanje prava na odmor.

Odluku o ostvarivanju prava iz stava 3. ovog člana donosi direktor ustanove.

Na odluku o ostvarivanju prava iz stava 4. ovog člana učenik, njegov roditelj ili staratelj, odnosno student ima pravo da podnese prigovor direktoru ustanove.

Na odluku po podnetom prigovoru iz stava 5. ovog člana, učenik, njegov roditelj ili staratelj, odnosno student ima pravo da podnese žalbu ministru u roku od osam dana od dana dostavljanja odluke.

O žalbi iz stava 6. ovog člana odlučuje ministar u roku od 15 dana od dana prijema žalbe.

Odluka iz stava 7. ovog člana konačna je.

Studenti sa posebnim potrebama koji konkurišu za odmor i dodatne aktivnosti, pored redovne dokumentacije, prilažu potvrdu od nadležne zdravstvene ustanove iz mesta studiranja.

Bliže uslove, kriterijume za utvrđivanje redosleda i način ostvarivanja prava učenika i studenata na odmor i visinu učešća korisnika prava u troškovima odmora i druga pitanja od značaja za ostvarivanje prava na odmor učenika i studenata, propisuje ministar.

Bliže uslove i kriterijume i način ostvarivanja prava studenata na dodatne aktivnosti propisuje ministar.”

Član 7.

U članu 13. stav 2. posle reči „republička” dodaje se reč: „domijada”.

Član 8.

Naziv člana 15. i član 15. menjaju se i glase:

„Obaveze i odgovornosti učenika u ustanovi

Član 15.

Učenik je dužan da prava koristi u skladu sa ovim zakonom i opštim aktom ustanove i da se odgovorno odnosi prema imovini, drugim učenicima, odnosno studentima i zaposlenima u ustanovi.

Učenik može da odgovara disciplinski i materijalno.

Učenik odgovara disciplinski za povredu obaveze koja je u vreme izvršenja bila utvrđena ovim zakonom ili opštim aktom ustanove.

Učenik koji u ustanovi prouzrokuje materijalnu štetu namerno ili krajnjom nepažnjom odgovara za štetu, u skladu sa zakonom.

Disciplinski postupak za utvrđivanje povrede obaveze i odgovornosti učenika, ustanova vodi primenom pravila opšteg upravnog postupka i okončava se rešenjem.”

Član 9.

Posle člana 15. dodaju se nazivi članova i čl. 15a, 15b i 15v, koji glase:

„Odgovornost roditelja

Član 15a

Roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik deteta odgovoran je:

- 1) da na poziv ustanove uzme aktivno učešće u svim oblicima vaspitnog rada sa učenikom;
- 2) za povredu zabrane iz čl. 36-38. ovog zakona, učinjene od strane učenika;
- 3) za teže povrede obaveze učenika iz člana 15v ovog zakona;
- 4) da postupa odgovorno i uvažava preporuke nadležnog lekara u vezi sa lečenjem učenika;
- 5) da poštuje pravila ustanove.

Roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik dužan je da nadoknadi materijalnu štetu koju učenik nanese ustanovi, namerno ili iz krajnje nepažnje, u skladu sa zakonom.

Ustanova podnosi zahtev za pokretanje prekršajnog postupka, odnosno krivičnu prijavu, radi utvrđivanja odgovornosti roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika.

Obaveze i odgovornosti studenata u ustanovi

Član 15b

Student je dužan da prava koristi u skladu sa ovim zakonom i opštim aktom ustanove i da se odgovorno odnosi prema imovini, drugim studentima i zaposlenima u ustanovi.

Student može da odgovara disciplinski i materijalno.

Student odgovara disciplinski za povredu obaveze koja je u vreme izvršenja bila utvrđena ovim zakonom ili opštim aktom ustanove.

Student koji u ustanovi prouzrokuje materijalnu štetu namerno ili krajnjom nepažnjom odgovara za štetu, u skladu sa zakonom.

Disciplinski postupak za utvrđivanje povrede obaveze i odgovornosti studenta, ustanova vodi primenom pravila opšteg upravnog postupka i okončava se rešenjem.

Povrede obaveza učenika

Član 15v

Povrede obaveza učenika mogu biti lakše i teže.

Lakše povrede obaveza propisuju se opštim aktom ustanove, a teže ovim zakonom.

Teže povrede obaveze učenika jesu:

- 1) zloupotreba prava na smeštaj i ishranu
- 2) prepravka ili dopisivanje podataka u javnoj ispravi koju izdaje ustanova, odnosno ispravi, koju izdaje druga organizacija
- 3) izazivanje opasnosti, oštećenje ili uništavanje imovine ustanove ili drugih učenika i zaposlenih, namerno ili krajnjom nepažnjom;
- 4) otuđivanje imovine ustanove, drugih učenika ili zaposlenih u ustanovi;
- 5) držanje, nošenje i upotreba oružja, odnosno eksplozivnih materija, zapaljivih tečnosti i gasova;
- 6) posedovanje, podstrekavanje, pomaganje, davanje drugom učeniku i upotreba alkohola, duvana, narkotičkog sredstva ili psihoaktivnih supstanci i supstanci koje se mogu upotrebiti u nezakonitoj proizvodnji opojnih droga;
- 7) unošenje, upotreba opojnih droga, odnosno psihoaktivnih supstanci i alkohola u ustanovi i dolaženje u ustanovu pod dejstvom svih navedenih supstanci;
- 8) nasilničko ponašanje (fizičko, psihičko, socijalno, seksualno i elektronsko) ili izazivanje i učestvovanje u tuči i drugim konfliktima u ustanovi ili na javnom mestu, kojima se ugrožava javni red i mir;
- 9) podsticanje, organizovanje ili učestvovanje u aktivnostima koje su zabranjene u ustanovi (čl. 36, 37 i 38);
- 10) iznošenje, oštećenje, uništavanje evidencije ili unošenje i prepravljavanje podataka u evidenciji koju vodi ustanova;
- 11) ponavljanje lakših povreda obaveza i kršenja odredaba kućnog reda, odnosno pravila ponašanja u ustanovi.
- 12) neodobreno i neprijavljeno napuštanje i odsustvovanje iz doma učenika.

Učeniku koji učini povredu obaveze iz ovog zakona ili opšteg akta, ustanova je dužna da obezbedi adekvatnu podršku stručnog saradnika, a kada je to potrebno – saraduje sa školom u koju je učenik upisan i sa odgovarajućim ustanovama zdravstvene, odnosno socijalne zaštite, radi promene ponašanja učenika.”

Član 10.

Naziv člana 16. i član 16. menjaju se i glase:

„Povrede obaveza studenata

Član 16.

Povrede obaveza studenata mogu biti lakše i teže:

Lakše povrede obaveza propisuju se opštim aktom ustanove, a teže ovim zakonom.

Teže povrede obaveza studenta jesu:

- 1) zloupotreba prava na smeštaj;
- 2) zloupotreba prava na ishranu;
- 3) ustupanje prava na smeštaj i ishranu trećem licu;
- 4) ostvarivanje prava na smeštaj i ishranu na osnovu isprava sa neistinitim podacima;
- 5) falsifikovanje ili prepravljavanje javne isprave na osnovu koje se ostvaruje pravo na smeštaj i ishranu;
- 6) izazivanje opasnosti, oštećenje ili uništavanje imovine ustanove ili drugih učenika, odnosno studenata i zaposlenih, namerno ili krajnjom nepažnjom;
- 7) otuđivanje imovine ustanove, drugih učenika, odnosno studenata ili zaposlenih u ustanovi;
- 8) držanje, nošenje i upotreba oružja, odnosno eksplozivnih materija, zapaljivih tečnosti i gasova;
- 9) prodaja, ponuda, kupovina radi prodaje, držanje, prenošenje ili posredovanje u prodaji ili kupovini ili na drugi način neovlašćeno stavljanje u promet, podstrekavanje i pomaganje u upotrebi supstanci ili preparata koji su proglašeni za opojne droge, odnosno psihoaktivnih supstanci i supstanci koje se mogu upotrebiti u nezakonitoj proizvodnji opojnih droga;
- 10) unošenje i upotreba opojnih droga, odnosno psihoaktivnih supstanci i alkohola u ustanovi;
- 11) nasilničko ponašanje ili izazivanje i učestvovanje u tuči i drugim konfliktima u ustanovi ili na javnom mestu, kojima se ugrožava javni red i mir;
- 12) podsticanje, organizovanje ili učestvovanje u aktivnostima koje su zabranjene u ustanovi;
- 13) iznošenje, oštećenje, uništavanje evidencije ili unošenje i prepravljavanje podataka u evidenciji koju vodi ustanova;
- 14) ponavljanje lakših povreda obaveza i kršenja odredaba kućnog reda, odnosno pravila ponašanja u ustanovi.”

Član 11.

Član 17. menja se i glasi:

„Član 17.

Za povredu obaveze učeniku se može izreći vaspitno-disciplinska mera: opomena, ukor, ukor pred isključenje i isključenje iz ustanove.

Opomena i ukor se izriču za lakšu povredu obaveza učenika.

Vaspitna mera za lakšu povredu obaveze izriče se učeniku bez vođenja vaspitno-disciplinskog postupka, u skladu sa opštim aktom ustanove.

Za težu povredu obaveze, učeniku se može izreći vaspitno-disciplinska mera: ukor pred isključenje i isključenje iz ustanove.

Za lakšu povredu obaveze učenika obavezno je pojačati vaspitni rad ustanove i roditelja.

Kada učenik izvrši težu povredu obaveze, ustanova odmah obaveštava roditelja, odnosno staratelja učenika i uključuje ga u odgovarajući postupak.

Ukoliko se roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik učenika koji je uredno obavješten, ne odazove da prisustvuje vaspitno-disciplinskom postupku, direktor ustanove postavlja odmah, a najkasnije narednog dana psihologa, odnosno pedagoga ustanove da u ovom postupku zastupa interese učenika, o čemu odmah obavješta centar za socijalni rad.

Ustanova je dužna da sprovede disciplinski postupak ukoliko učenik napusti ustanovu pre pokretanja ili u toku vođenja postupka.

Vaspitno-disciplinsku meru u prvom stepenu izriče disciplinska komisija.

Vaspitno-disciplinski postupak za učinjenu težu povredu obaveze učenika, pokreće se najkasnije u roku od osam dana od dana saznanja.

Disciplinsku komisiju iz stava 9. ovog člana obrazuje direktor ustanove.

U vaspitno-disciplinskom postupku učenik, uz prisustvo roditelja, odnosno drugog zakonskog zastupnika, kao i svi ostali učesnici i svedoci, moraju biti saslušani i dati pisanu izjavu.

Na odluku iz stava 9. ovog člana učenik, njegov roditelj, odnosno staratelj ima pravo žalbe u roku od tri dana od dana prijema odluke.

Po žalbi na odluku disciplinske komisije iz stava 9. ovog člana odlučuje pedagoško veće u roku od 15 od dana podnošenja žalbe.

Žalba na odluku kojom je izrečena vaspitno-disciplinska mera isključenja učenika iz ustanove, odlaže izvršenje odluke.

Odluka pedagoškog veća po žalbi je konačna.

Protiv konačne odluke iz stava 16. ovog člana učenik ima pravo na sudsku zaštitu u upravnom sporu.

Cilj izricanja vaspitno-disciplinske mere jeste promena ponašanja učenika, pravilan razvoj ličnosti i socijalizacija učenika.

Vaspitno-disciplinska mera se izriče učeniku za školsku godinu u kojoj je učinjena povreda obaveze.

Učeniku kome je izrečena vaspitno-disciplinska mera za težu povredu obaveza – ukor pred isključenje iz ustanove, prilikom konkurisanja u ustanove učeničkog standarda za narednu školsku godinu, umanjuje se ukupan broj bodova za četiri.

Učeniku kome je izrečena vaspitno-disciplinska mera za težu povredu obaveza – isključenje iz ustanove, umanjuje se ukupan broj bodova za pet.

O izrečenim vaspitno-disciplinskim merama vodi se evidencija.

Opštim aktom ustanove bliže se uređuju naročito: način i rokovi za vođenje vaspitno-disciplinskog postupka, sastav disciplinske komisije, odnosno komisije za naknadu štete, mandat, način rada i odlučivanja i slučajevi izuzeća člana komisije."

Član 12.

U članu 19. stav 1. reči: „oporavak, kulturne, umetničke, sportske i rekreativne aktivnosti i informisanje” zamenjuju se rečima: „dodatne aktivnosti”.

U stavu 2. tačka 3) reč: „oporavak” zamenjuje se rečima: „dodatne aktivnosti”.

U stavu 3. tačka 2) reč: „oporavak” zamenjuje se rečima: „dodatne aktivnosti”.

U stavu 4. reči: „oporavak učenika” zamenjuju se rečima: „dodatne aktivnosti”.

Član 13.

Član 20. menja se i glasi:

„Član 20.

Dom učenika je ustanova koja obezbeđuje smeštaj, ishranu i vaspitni rad sa učenicima.

Učenički centar je ustanova koja obezbeđuje smeštaj, ishranu, vaspitni rad i odmor sa učenicima.

Studentski centar jeste ustanova koja obezbeđuje smeštaj i ishranu studenata.

Dom učenika, odnosno učenički centar, može da obezbeđuje smeštaj i ishranu studenata, a studentski centar smeštaj, ishranu i vaspitni rad sa učenicima, u okviru nepopunjenih smeštajnih kapaciteta.

Odluku iz stava 4. ovog člana donosi upravni odbor ustanove, uz saglasnost ministra.

Smeštaj učenika, odnosno studenata u ustanovama iz st. 1-3. ovog člana organizuje se odvojeno prema polu i uzrastu.

Učenicima, odnosno studentima, koji su smešteni u ustanove iz st. 1-3. ovog člana obezbeđuju se, u skladu sa mogućnostima ustanove, kulturne, umetničke, sportske i rekreativne aktivnosti.”

Član 14.

U članu 21. stav 1. reč: „oporavak” zamenjuje se rečima: „dodatne aktivnosti”.

Član 15.

U članu 26. stav 1. tačka 1) menja se i glasi:

„1) postoji potreba za smeštajem i ishranom učenika i studenata, odnosno za odmorom i dodatnim aktivnostima učenika i studenata;”.

U stavu 4. posle reči: „standarda,” dodaju se reči: „odnosno primenu aktuelnih standarda,”.

Član 16.

U članu 30. stav 3. menja se i glasi:

„Ako ustanova ne otkloni nezaklonitost u ostavljenom roku, organ nadležan za vršenje inspekcijskog nadzora je ovlašćen da donese rešenje i izrekne meru kojom, do otklanjanjan nezaklonitosti, ustanovi zabranjuje obavljanje delatnosti.”.

Posle stava 3. dodaje se novi stav 4. koji glasi:

„Ako ustanova ne postupi u skladu sa rešenjem i izrečenom merom iz stava 3. ovog člana, Ministarstvo će rešenjem zabraniti rad ustanove i oduzeće joj dozvolu za rad.”.

Dosadašnji stav 4. koji postaje stav 5. menja se i glasi:

„Rešenje iz stava 4. ovog člana konačno je.”.

Dosadašnji st. 5. i 6. postaju st. 6. i 7.

Član 17.

U članu 41. stav 4. menja se i glasi:

„Osnove vaspitnog programa po pribavljenom mišljenju Nacionalnog prosvetnog saveta donosi ministar, u skladu sa zakonom kojim se uređuju osnove sistema obrazovanja i vaspitanja. ”

U stavu 5. posle reči: „zadaci,” dodaje se reč: „ishodi.”

Član 18.

U članu 45. stav 4. reči: „(pedagoška dokumentacija)” brišu se.

Stav 7. menja se i glasi:

„Ustanove učeničkog i studentskog standarda vode knjigu domaćih gostiju i knjigu stranih gostiju, u skladu sa propisom kojim se uređuju uslovi za ulazak, kretanje, boravak i vraćanje stranaca.”

Stav 11. menja se i glasi:

„Ustanove iz st. 3, 6. i 9. ovog člana dužne su da evidenciju vode u pismenoj ili elektronskoj formi i da podatke upisane u evidenciju, prema potrebi, dostavljaju ministarstvu.”

Član 19.

U članu 45b stav 1. reči: „oporavak i kulturne, umetničke, sportske i rekreativne aktivnosti i informisanje” zamenjuju se rečima: „dodatne aktivnosti”.

Član 20.

U članu 45e stav 2. reč: „oporavak” zamenjuje se rečima: „dodatne aktivnosti”.

Član 21.

U članu 47. stav 2. posle reči: „veće” briše se zapeta, a reči: „kao stručni organ” zamenjuju se rečima: „i druge stručne organe i timove”.

Član 22.

U članu 53. stav 2. menja se i glasi:

„Za direktora ustanove može biti imenovano lice koje je steklo visoko obrazovanje na studijama drugog stepena ili lice koje je steklo visoko obrazovanje na osnovnim studijama u trajanju od najmanje 4 godine po propisima koji su uređivali visoko obrazovanje do 10. septembra 2005. godine. ”.

Član 23.

Posle člana 59. dodaje se novi član 59a koji glasi:

„Član 59a

U ustanovi direktor može obrazovati sledeće timove:

- 1) tim za pružanje podrške inkluzivnom obrazovanju učenika;
- 2) tim za zaštitu od diskriminacije, nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja;
- 3) tim za samovrednovanje;
- 4) tim za obezbeđivanje kvaliteta i razvoj ustanove;
- 5) tim za profesionalni razvoj;

6) druge timove za ostvarivanje određenih zadataka, programa ili projekata.”

Član 24.

U članu 60. stav 4. briše se.

Dosadašnji stav 5. postaje stav 4. i menja se i glasi:

„Poslove vaspitača i stručnog saradnika iz st. 1, 2. i 3. ovog člana može da obavlja lice koje je steklo odgovarajuće visoko obrazovanje na studijama drugog stepena ili lice koje je steklo visoko obrazovanje na osnovnim studijama na fakultetu u trajanju od najmanje četiri godine, a koje je u pogledu prava koja iz njega proizlaze izjednačeno sa akademskim nazivom master.”.

Dosadašnji st. 6. i 7. postaju st. 5. i 6.

U dosadašnjem stavu 8. koji postaje stav 7. reči: „stručnog saradnika – asistenta” brišu se.

Član 25.

Posle člana 60. dodaje se naziv člana 60a i član 60a koji glase:

„Radna mesta zdravstvene struke u ustanovama standarda

Član 60a

Poslove kojima se unapređuje nega, preventivna – zdravstvena i socijalna zaštita u domu učenika, odnosno učeničkom centru, obavljaju saradnici.

Zadatak saradnika jeste da svojim znanjem, savetodavnim i stručnim radom obezbedi kvalitetnije ostvarivanje nege, preventivne – zdravstvene i socijalne zaštite.

Bliže uslove u pogledu vrste obrazovanja saradnika, kao i uslove i kriterijume za izbor saradnika propisuje ministar.”

Član 26.

U članu 61. stav 2. menja se i glasi:

„U ustanovi se obezbeđuje vaspitni rad u toku dana, noćno dežurstvo ili dostupnost vaspitača, odnosno pripravnost vaspitača.”.

Član 27.

U članu 65. stav 2. posle reči: „podaci o” dodaju se reči: „suspenziji i”.

Član 28.

Naziv člana 67. i član 67. menjaju se i glase:

„Suspenzija licence vaspitaču i stručnom saradniku

Član 67.

U toku važenja, licenca može da bude suspendovana.

Licenca se suspenduje vaspitaču i stručnom saradniku:

1) koji prema izveštaju prosvetnog savetnika ne ostvaruje obrazovno-vaspitni rad na način i po postupku kojim se omogućava postizanje ishoda koji su propisani u osnovama vaspitnog programa;

2) koji se prema izveštaju prosvetnog savetnika nije stručno usavršavao, a prosvetni savetnik u svom izveštaju utvrdi da razlozi za to nisu opravdani.

Ustanova ima obavezu da Ministarstvu dostavi podatke o razlozima za suspenziju licence vaspitača i stručnog saradnika odmah, a najkasnije u roku od tri dana od prijema izveštaja iz stava 2. ovog člana.

Vaspitač i stručni saradnik ima pravo da izjavi primedbu ministru na izveštaj prosvetnog savetnika iz stava 2. ovog člana, u roku od osam dana od dana prijema izveštaja.

Ministar rešenjem odlučuje o suspenziji licence u roku od osam dana od isteka roka za podnošenje primedbe.

Rešenje ministra o suspenziji licence konačno je u upravnom postupku.

Suspenzija licence traje najduže šest meseci.

Vaspitaču i stručnom saradniku kome je suspendovana licenca iz razloga navedenih u stavu 2. tačka 1) ovog člana, ukida se suspenzija, ukoliko najkasnije u roku od šest meseci od dostavljanja rešenja ministra ponovo položi ispit za licencu, a ako ga ne položi, prestaje mu radni odnos.

Dok traje suspenzija licence vaspitač prisustvuje aktivnostima drugih vaspitača koje mu određuje direktor, a stručni saradnik radu stručnog saradnika u drugoj ustanovi koju odredi direktor.

Vaspitaču i stručnom saradniku kome je suspendovana licenca, na osnovu stava 2. tačka 2) ovog člana, ukida se suspenzija ako u roku od šest meseci od suspenzije dostavi dokaze o odgovarajućem stručnom usavršavanju.

Vaspitač i stručni saradnik za vreme trajanja suspenzije licence ostvaruje pravo na naknadu plate u visini od 65% plate koju je primio za mesec koji prethodi mesecu u kome mu je suspendovana licenca.”

Član 29.

Posle člana 67. dodaje se naziv člana 67a i član 67a koji glase:

„Oduzimanje licence vaspitaču i stručnom saradniku

Član 67a

Licenca se oduzima vaspitaču i stručnom saradniku:

1) koji je pravnosnažnom presudom osuđen za krivično delo: nasilja u porodici, oduzimanje maloletnog lica, zapuštanje i zlostavljanje maloletnog lica ili rodoskrvnuće, primanje mita ili davanje mita, protiv polne slobode, pravnog saobraćaja i čovečnosti i drugih dobara zaštićenih međunarodnim pravom, bez obzira na izrečenu krivičnu sankciju;

2) na osnovu pravnosnažne sudske odluke kojom je utvrđena zakonitost rešenja o prestanku radnog odnosa zbog povrede zabrane iz čl. 36-38. ovog zakona, odnosno po isteku roka za sudsku zaštitu;

3) na osnovu pravnosnažne sudske odluke kojom je utvrđena zakonitost rešenja o prestanku radnog odnosa zbog povrede zabrane iz čl. 36-38 ovog zakona učinjene drugi put, odnosno po isteku roka za sudsku zaštitu;

4) na osnovu pravnosnažne sudske odluke kojom je utvrđena zakonitost rešenja o prestanku radnog odnosa zbog povrede radne obaveze iz čl. 36-38. ovog zakona, odnosno po isteku roka za sudsku zaštitu;

5) ako odbije vršenje spoljašnjeg vrednovanja rada ili stručno-pedagoškog nadzora;

6) kome je suspendovana licenca u skladu sa članom 67. ovog zakona, a stekli su se uslovi za novu suspenziju.

Licenca se oduzima na period od pet godina.

Lice kome je oduzeta licenca nema pravo na rad u oblasti obrazovanja i vaspitanja.

Izuzetno od stava 2. ovog člana, lice kome je oduzeta licenca iz razloga propisanih u stavu 1. tačka 1) ovog člana nema pravo na njeno ponovno izdavanje niti na rad u ustanovi.

Rešenje ministra o oduzimanju licence konačno je u upravnom postupku.

Oduzeta licenca vraća se Ministarstvu preko ustanove u kojoj je lice zaposleno.

Lice kome je oduzeta licenca na period od pet godina, po isteku tog roka može da podnese Ministarstvu zahtev za ponovno polaganje ispita za licencu.

Lice kome je oduzeta licenca na period od pet godina stiče pravo da Ministarstvu podnese zahtev za ponovno izdavanje licence, uz dostavljanje dokaza o položenom ispitu iz stava 7. ovog člana.”

Član 30.

Naziv člana 68. i član 68. menjaju se i glase:

„Stručno usavršavanje i profesionalni razvoj vaspitača i stručnog saradnika

Član 68.

Vaspitač i stručni saradnik, sa licencom i bez licence, dužan je da se stalno stručno usavršava radi uspešnijeg ostvarivanja i unapređivanja vaspitno – obrazovnog rada i sticanja, odnosno unapređivanja kompetencija potrebnih za rad, u skladu sa opštim principima i za postizanje ciljeva i ishoda iz osnova vaspitnog programa.

U toku stručnog usavršavanja vaspitač i stručni saradnik može profesionalno da napreduje sticanjem zvanja: pedagoški savetnik, samostalni pedagoški savetnik, viši pedagoški savetnik i visoki pedagoški savetnik.

Vaspitač i stručni saradnik ostvaruje pravo na uvećanu platu za stečeno zvanje.

Vaspitač i stručni saradnik ima pravo na odsustvo iz ustanove u trajanju od tri radna dana godišnje radi pohađanja odobrenog oblika, načina i sadržaja stručnog usavršavanja. Raspored odsustva vaspitača i stručnog saradnika radi stručnog usavršavanja planira pedagoški kolegijum ili pedagoško veće.

Plan stručnog usavršavanja u skladu sa prioritetima ustanove radi ostvarivanja ciljeva vaspitanja i obrazovanja i standarda postignuća i prioritetima ministarstva, donosi organ upravljanja ustanove.

Podatke o profesionalnom razvoju vaspitač i stručni saradnik čuva u mapi profesionalnog razvoja (u daljem tekstu: portfolio).

Prioritetne oblasti za period od tri godine, oblike stručnog usavršavanja, programe i način organizovanja stalnog stručnog usavršavanja, uslove, organ koji odlučuje o sticanju zvanja i postupak napredovanja, sticanje zvanja u toku stručnog usavršavanja vaspitača i stručnih saradnika, obrazac uverenja o savladanom programu, sadržaj portfolija i druga pitanja od značaja za stručno usavršavanje, propisuje ministar.”

Član 31.

U članu 69. stav 1. posle reči: „radni odnosi,“, dodaju se reči: „osnivanje i rad javnih službi,“.

Član 32.

Posle člana 91. dodaje se član 91a koji glasi:

„Član 91a

Bliži uslovi za rad prosvetnog inspektora propisuju se u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspekcijски nadzor u oblasti obrazovanja i vaspitanja.”

Član 33.

U članu 93. stav 2. menja se i glasi:

„Prosvetni savetnik:

- 1) vrednuje kvalitet rada ustanove, odnosno doma učenika na osnovu utvrđenih standarda i ostvarivanja razvojnog plana;
- 2) prati poštovanje opštih principa i ostvarivanje ciljeva vaspitnog rada;
- 3) savetuje i pruža stručnu pomoć vaspitaču, stručnom saradniku i direktoru radi poboljšanja kvaliteta njihovog rada i rada ustanove;
- 4) savetuje i pruža stručnu pomoć ustanovi, odnosno domu učenika u obezbeđivanju zaštite učenika i zaposlenih od diskriminacije, nasilja, zlostavljanja i zanemarivanja u ustanovi;
- 5) ostvaruje neposredan uvid u rad ustanove, odnosno doma učenika, vaspitača, stručnog saradnika i direktora;
- 6) prisustvuje sprovođenju vaspitnog rada u ustanovi;
- 7) procenjuje ispunjenost uslova za sticanje zvanja;
- 8) predlaže ustanovi, ministru i nadležnim organima preduzimanje neophodnih aktivnosti za otklanjanje nedostataka i unapređivanje obavljanja vaspitnog rada, a ukoliko utvrdi nepravilnosti u radu inicira pokretanje postupka inspekcijskog nadzora, u skladu sa zakonom kojim se uređuje inspekcijски nadzor i zakonom kojim se uređuje inspekcijски nadzor u oblasti vaspitanja i obrazovanja.”

Član 34.

U članu 95. stav 1. tačka 10) briše se.

Član 35.

Posle člana 96. dodaje se član 96a koji glasi:

„Član 96a

„Novčanom kaznom od 5.000 do 100.000 dinara kazniće se za prekršaj roditelj, odnosno drugi zakonski zastupnik učenika, ukoliko prekrši, odnosno ne ispuni obaveze propisane članom 15a stav 1. ovog zakona.”

Član 36.

Dom učenika, odnosno učenički centar dužan je da, u roku od šest meseci od donošenja osnova vaspitnog programa od strane ministra, donese program vaspitnog rada.

Član 37.

Podzakonski akti koji se donose u skladu sa odredbama ovog zakona doneće se u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 38.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

PREDLOGA ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O UČENIČKOM I STUDENTSKOM STANDARDU

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o učeničkom i studentskom standardu sadržan je u članu 97. tačka 10) Ustava Republike Srbije, prema kome Republika Srbija uređuje i obezbeđuje sistem u oblasti obrazovanja.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Posle osmogodišnje primene Zakona o učeničkom i studentskom standardu („Službeni glasnik RS”, broj 18/10 i 55/13) konstatovana je potreba da oblast učeničkog i studentskog standarda, kao prateću delatnost srednjeg i visokog obrazovanja, treba usaglasiti sa novom usvojenom zakonskom regulativom iz oblasti srednjeg i visokog obrazovanja. Osim navedenog, postoji potreba usaglašavanja odredaba koje se odnose na zahteve u pogledu stečenog obrazovanja za direktore, vaspitače, stručne saradnike i inspektore u Ministarstvu, sa Zakonom o visokom obrazovanju („Službeni glasnik RS” 88/17) i Uredbom o katalogu radnih mesta u javnim službama i drugim organizacijama u javnom sektoru („Službeni glasnik RS” 81/17, 6/18, 43/18).

Zakon je neophodno usaglasiti sa:

- Zakonom o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja („Službeni glasnik RS” br. 88/17 i 27/18), u daljem tekstu: ZOSOV
- Zakonom o visokom obrazovanju („Službeni glasnik RS” br. 88/17 i 27/18)
- Zakonom o dualnom obrazovanju („Službeni glasnik RS” broj 101/17)
- Zakonom o inspekcijском nadzoru („Službeni glasnik RS” br. 36/15 i 44/18)
- Zakonom o prosvetnoj inspekciji („Službeni glasnik RS” broj 27/18)

Zakon je trebalo usaglasiti i sa propisima u oblasti zaštite podataka o ličnosti, u delu koji se odnosi na evidencije.

Predlogom su precizno navedeni zahtevi u pogledu stečenog obrazovanja za direktore, vaspitače, stručne saradnike i inspektora u Ministarstvu, prema propisima u oblasti visokog obrazovanja, Zakonom o inspekcijском nadzoru i Uredbom o katalogu radnih mesta u javnim službama i drugim organizacijama u javnom sektoru („Službeni glasnik RS” 81/17, 6/18, 43/18).

Analiza primene Zakona, pre svega ostvarivanja prava učenika i studenata na smeštaj, ishranu, vaspitni rad, odmor i oporavak, kao i učeničke i studentske kredite i stipendije, pokazala je da je Zakon u osnovi odgovorio očekivanjima koja su postojala pri njegovom donošenju, a posebno jer su stvoreni uslovi da se donošenjem odgovarajućih standarda znatno poboljšaju uslovi smeštaja i kvaliteta ishrane u ustanovama za smeštaj, ishranu, odmor i oporavak učenika i

studentata ali da je za dalje unapređivanje sistema učeničkog i studentskog standarda potrebno izvršiti izmenu Zakona, posebno u delu koji se odnosi na uvođenje blažih kriterijuma za učenike i studente iz dualnog obrazovanja, razdvajanje obaveza i odgovornosti učenika i studentata, uvođenje suspenzije licence za vaspitače i stručne saradnike i redefinisane delatnosti studentskog odmarališta, kako je Predlogom predloženo.

Rešenja iz Predloga zakona treba da obezbede postizanje sledećih ciljeva:

- jedinstven i efikasan sistem pružanja materijalne podrške učenicima i studentima (učenički i studentski krediti i stipendije), u zavisnosti od postignutog uspeha i socijalno-ekonomskog statusa porodice učenika, odnosno studenta, radi stvaranja uslova za dostupnije, efikasnije i kvalitetnije obrazovanje i vaspitanje i posebno podizanje kvaliteta u oblasti ostvarivanja prava na studentske stipendije;
- podsticanje razvoja izuzetno nadarenih učenika i studentata za naučni i umetnički rad; precizni uslovi i postupak dodele stipendija za izuzetno nadarene učenike i studente, uz poštovanje dobre prakse da se zadrže odgovarajući uslovi: izuzetan uspeh u učenju, položeni standardizovani testovi i rezultati na međunarodnim i republičkim takmičenjima (samo za učenike), kako bi ovu prestižnu stipendiju i na dalje dobijali samo izuzetno nadareni učenici i studenti, kao podršku za naučni i umetnički rad;
- stvaranje novog sistema u kome će biti omogućeno da najbolji studenti dobiju najbolje uslove obrazovanja i usavršavanja, na način što će, na osnovu rešenja datih ovim zakonom, pravo na učenički kredit imati isključivo studenti osnovnih akademskih studija, odnosno studija prvog stepena obrazovanja, dok se pravo na kredit za studente master akademskih studija, specijalističkih strukovnih studija i ostalih studija drugog stepena visokog obrazovanja, ukida i sredstva koja bi se koristila u svrhu isplate studentskih kredita za studije drugog stepena visokog obrazovanja, u tom slučaju, postala bi namenjena za studentske stipendije na master akademskim, specijalističkim strukovnim i ostalim studijama drugog stepena, koje u tom slučaju dobijaju studenti koji su tokom trajanja osnovnih akademskih studija ispunili uslove za dobijanje studentske stipendije. Razlog ovako predloženog zakonskog rešenja leži u nastojanju da se studentima koji su ispunjavali uslove za dobijanje studentske stipendije i primali navedene stipendije tokom osnovnih akademskih studija, omogući dobijanje istih i tokom studija drugog stepena visokog obrazovanja, kao i u tome da se, na ovaj način, studenti u Republici Srbiji motivišu da postižu što bolje rezultate i tako omoguće sebi najpovoljnije uslove studiranja u svojoj zemlji. Ostali studenti, koji ne ispunjavaju navedene uslove, prema predloženom zakonskom rešenju, imaju pravo na studentski kredit tokom trajanja studija prvog stepena, ali ne i tokom trajanja studija drugog stepena. Razlog ovakvog rešenja, pored

svoga gore navedenog, jeste i u tome što su studije prvog stepena visokog obrazovanja u Republici Srbiji, dovoljan uslov da bi se zasnavao radni odnos sa visokim obrazovanjem, te, prema tome, studenti koji završe studije prvog stepena visokog obrazovanja, imaju potreban uslov da zasnuju radni odnos sa visokim obrazovanjem i ukoliko ne ispunjavaju uslov za studentsku stipendiju na studijama drugog stepena, nemaju pravo ni na studentski kredit na ovim studijama, već drugi stepen studija, u tom slučaju, finansiraju iz sopstvenih sredstava;

- privlačenje u sistem učenika i studenata iz dualnog obrazovanja, obezbeđivanjem povoljnijih uslova u korišćenju prava na ishranu i smeštaj u ustanovama učeničkog i studentskog standarda;
- kada je u pitanju oblast dualnog obrazovanja, kao i definisanje uslova za ostvarivanje prava na učeničke i studentke kredite i stipendije, navedena zakonska rešenja predložena su, upravo u cilju omogućavanja najboljim učenicima i studentima da pod najpovoljnijim uslovima steknu obrazovanje u svojoj zemlji, kao i da im se nakon toga omogući zaposlenje u svojoj zemlji, nakon školovanja, odnosno, završetka studija, kako bi se, na taj način sprečio, sve učestaliji odlazak najboljih potencijalnih kadrova iz zemlje u inostranstvo i kako bi se najbolji učenici, odnosno studeti motivisali da ostanu da žive i rade u svojoj zemlji.
- redefinisane delatnosti odmarališta, u skladu sa postojećim potrebama učeničke i studentske populacije za neformalnim obrazovanjem i usavršavanjem, kroz seminare, obuke, konferencije i dr.;
- izjednačavanje prava i obaveza učenika u školama, školama sa domom i domovima učenika;
- kontrola i racionalno korišćenje budžetskih sredstava koja su namenjena za materijalnu podršku učenicima i studentima (naknade za socijalnu zaštitu);
- zaštita podataka o ličnosti u skladu sa postignutim standardima, odnosno načelima prema propisima kojima se uređuje zaštita podataka o ličnosti;
- uključivanje evidencija iz oblasti učeničkog i studentskog standarda u jedinstveni informacioni sistem prosvete u nadležnosti Ministarstva;
- usaglašenost zahteva u pogledu stečenog obrazovanja za direktore, vaspitače, stručne saradnike i inspektore u Ministarstvu sa novom zakonskom regulativom

Ishrana i smeštaj učenika i studenata

Osetljive društvene kategorije podrazumevale su, pored ostalih i kategoriju deficitarnog zanimanja. Predlogom zakona predlaže se, umesto deficitarnog zanimanja, uvođenje pojma učenika i studenta iz dualnog obrazovanja, što se definiše Zakonom o dualnom obrazovanju. Ovo znači da bi se blaži kriterijumi u ostvarivanju prava na smeštaj i ishranu odnosili na navedene učenike i studente.

Pored navedenog, kada su u pitanju deficitarna zanimanja, odnosno nedostajući nastavnički kadrovi, u cilju prevazilaženja nestručno zastupljene nastave, kao i nestručno zastupljenih kadrova, novim zakonskim rešenjima predviđeno je pravo ministra da utvrdi bliže uslove i kriterijume za utvrđivanje redosleda, način ostvarivanja prava na učeničku, odnosno studentsku stipendiju i način vođenja evidencije o odobrenim stipendijama i kada su u pitanju navedena zanimanja, odnosno kada su u pitanju zanimanja od naročitog značaja za određenu školsku godinu.

Obaveze i odgovornosti učenika i studenata

Obaveze i odgovornosti učenika i studenata se razdvajaju u skladu sa zakonskim rešenjima iz ZOSOV-a. Takođe, proširuje se odgovornost roditelja prema ustanovi.

Odmor i dodatne aktivnosti

Umesto odmor i oporavak učenika i studenata predlaže se uvođenje odmora i dodatnih aktivnosti, koje se odnose na kulturne, umetničke, sportsko-rekreativne, informisanje i aktivnosti iz oblasti neformalnog obrazovanja.

Studentske stipendije

Praćenjem realizacije konkursa za dodelu studentskih stipendija za period 2013-2017. godina, sa uslovom od prosečne ocene 9,00, uočeno je zaustavljanje trenda rasta broja stipendija na oko 9000 studenata godišnje.

Radi zaštite materijalnog položaja studenata koji postižu visoke rezultate u toku studija, ostalo je rešenje za studentski kredit, tako da je prosečna ocena najmanje 8,50 i dalje uslov za oslobađanje od otplate dobijenog studentskog kredita.

Stipendije za izuzetno nadarene učenike i studente

Osim redovnih stipendija, u sistemu učeničkog i studentskog standarda postoji tradicija dodele stipendija za izuzetno nadarene učenike i studente.

Prema rešenjima iz Predloga zakona, predlaže se da predlog rang liste, konačnu rang listu i predlog odluke o dodeli stipendije za izuzetno nadarene učenike i studente, utvrđuje komisija koju imenuje ministar, koju čine predstavnici Ministarstva.

Prema dosadašnjoj praksi, do 2017. godine ministarstvo nadležno za poslove obrazovanje godišnje je odobravalo oko 610 novih stipendija za izuzetno nadarene učenike i studente (oko 360 za studente i oko 250 za učenike), a korišćenja stipendije produžavalo je oko 300 korisnika.

Zakonom je bilo predviđeno da pravo na stipendiju za izuzetno nadarene učenike imaju odlični učenici srednjih škola koji osvoje jedno od prvih tri mesta na odgovarajućem takmičenju i studenti koji su tokom studiranja ostvarili prosečnu ocenu najmanje 9,00 i nisu gubili nijednu godinu. Učenici i studenti imali su obavezu da polože standardizovane testove, osim učenika i studenata umetničkih škola i akademija koji nisu na teoretskom odseku.

Kod predlaganja novih rešenja za studentsku stipendiju i stipendiju za izuzetno nadarene učenike i studente vodilo se računa o dosadašnjoj dobroj praksi i motivaciji učenika i studenata da postizanjem odgovarajućeg uspeha u toku školovanja obezbede odgovarajuću materijalnu podršku. Učenički i studentski kredit koristi najveći broj učenika i studenata, a iznos kredita se utvrđuje prema iznosu učešća učenika i studenta u ceni smeštaja i ishrane; visina učeničke i studentske stipendije utvrđuje se najmanje u iznosu učeničkog i studentskog kredita; a visinu stipendije za izuzetno nadarene učenike i studente treba da utvrđuje ministar i može se očekivati da će njihov iznos u postojećim uslovima obezbediti znatno poboljšanje uslova za dalji rad i razvoj učenika i studenata.

Licence vaspitača i stručnih saradnika

Važeći Zakon propisuje samo oduzimanje licence, dok se Predlogom zakona predviđa i suspenzija licence vaspitača i stručnog saradnika, u skladu sa ZOSOV-om.

Inspekcijski nadzor

Predlogom zakona preciziraju se uslovi za inspektora u Ministarstvu, koji vrši inspekcijski nadzor u ustanovama učeničkog i studentskog standarda, a u skladu sa Zakonom o inspekcijskom nadzoru i Zakonom o prosvetnoj inspekciji.

Napominjemo da su ustanove učeničkog i studentskog standarda, počev od februara 2018. godine, aktivno predlagale izmene i dopune ovog zakona u skladu sa postojećom pozitivnom praksom i da je najveći deo predloženih predloga uzet u obzir prilikom izrade Predloga zakona. Posebne konsultacije obavljene su sa najvećim ustanovama sistema – Studentskim centrom Beograd, Domom učenika srednjih škola Beograd i Studentskim odmaralištem Beograd, kao i sa predstavnicima studentskog parlamenta Univerziteta u Beogradu.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. Predloga zakona bliže su određena prava učenika u oblasti učeničkog i studentskog standarda iz člana 3. stav 1. tač. 5) i 6) Zakona o učeničkom i studentskom standardu (u daljem tekstu: Zakon): reč oporavak se briše, dok su u tački 6) detaljnije definisane dodatne aktivnosti, odnosno, pored navedenih aktivnosti, dodate su i aktivnosti iz oblasti neformalnog obrazovanja. U stavu 2. tačka 6) istog člana Zakona, reč oporavak se briše, a navedene dodatne aktivnosti, takođe su definisane i u tački 7) istog stava navedenog člana Zakona. Predlog da se reč: „oporavak“ obriše, proizlazi iz činjenice, da se u dosadašnjoj praksi pod rečju: „odmor“ koja je takođe sadržana u navedenom članu Zakona, podrazumeva i reč oporavak, te da je stoga odmor širi pojam, koji podrazumeva i oporavak, dok se pod dodatnim aktivnostima podrazumevaju: kulturne, umetničke, sportske, rekreativne aktivnosti, informisanje i aktivnosti iz neformalnog obrazovanja. Kada je reč o aktivnostima iz neformalnog obrazovanja, one će biti bliže određene na osnovu pravilnika, odnosno bližih uslova koje će u vezi sa navedenim naknadno propisati ministar. U dosadašnjoj praksi ustanova učeničkog i studentskog standarda organizovale su se edukativne aktivnosti van formalnog obrazovnog sistema, koji

podrazumeva ZOSOV, te su stoga navedene aktivnosti, prema Predlogu zakona o izmenama i dopunama Zakona o učeničkom i studentskom standardu definisane kao aktivnosti iz neformalnog obrazovanja.

Član 2. Predloga zakona se odnosi na opšte uslove za ostvarivanje prava u oblasti učeničkog i studentskog standarda. Naime, data je bolja formulacija člana 4. stav 2. važećeg teksta Zakona koja se odnosi na studente visokoškolskih ustanova čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave, koji su upisani prvi put u tekućoj školskoj godini na studije prvog, drugog ili trećeg stepena, čije se školovanje finansira iz budžeta Republike Srbije i koji imaju državljanstvo Republike Srbije.

Članom 3. Predloga zakona data je bolja formulacija člana 10. stav 1. važećeg teksta Zakona kojim je propisano pravo na studentski kredit.

Član 4. Predloga zakona odnosi se na dopunu člana 11. tako što se posle stava 7. dodaje novi stav 8. kojim su bliže utvrđeni uslovi za konkurs za dodelu stipendija. Navedeni uslovi odnose se i na nedostajuća zanimanja koja bi se razlikovala od jedne do druge školske godine, odnosno za koja bi se svake školske godine vršila procena – koja su to zanimanja potrebna u datim okolnostima – a lica koja bi se školovala za te nedostajuće struke i koja bi ispunila odgovarajuće propisane uslove, stekla bi pravo na stipendiju, koja bi predstavljala podršku upravo onim učenicima, odnosno studentima koji su se opredelili za zanimanja koja su u praksi zastupljena u nedovoljnom obimu, u odnosu na potrebe struke i društva u celini. Imajući u vidu da se prilike i okolnosti u državi i društvu vremenom menjaju, dolazi i do promena u pogledu zanimanja za kojima nastaje potreba iz godine u godinu i upravo iz tog razloga, pojam nedostajućih zanimanja nije moguće precizno odrediti Zakonom, već će ona za svaku školsku godinu biti bliže određena na osnovu pravilnika, odnosno podzakonskih akata koje će za svaku narednu godinu u skladu sa datim okolnostima i potrebama, doneti ministar.

Član 5. Predloga zakona odnosi se na izmenu člana 11a Zakona kojim je propisano pravo na stipendiju za izuzetno nadarene učenike i studente.

Članom 6. Predloga zakona menja se član 12. Zakona kojim je propisano pravo učenika i studenata na odmor i oporavak, na način da je reč: „oporavak” zamenjena rečima: „dodatne aktivnosti”, i preciziran je način ostvarivanja prava.

Članom 7. Predloga zakona, izvršena je dopuna člana 13. stav 2. Zakona, koja se odnosi na republičku domijadu.

Članovima 8-11. Predloga zakona, regulisana je odgovornost učenika i studenata na način što je, za razliku od važećeg teksta odvojena odgovornost učenika od odgovornosti studenata. Smisao odvajanja odgovornosti učenika od odgovornosti studenata leži u različitoj osnovu same odgovornosti za kršenje zabrana propisanih Zakonom. Učenici su maloletna lica i odgovaraju po osnovu disciplinske odgovornosti i sankcije za njihovo neprimereno ponašanje snose njihovi roditelji, odnosno staratelji, dok su studenti punoletna lica i sankcionišu se na osnovu odredaba propisanih Krivičnim zakonikom Republike Srbije.

Članom 12. Predloga zakona izvršena je izmena i dopuna člana 19. stav 1. koja se odnosi na dodatne aktivnosti.

Članom 13. Predloga zakona izvršena je izmena člana 20. važećeg zakona, koji se odnosi na delatnost ustanova za smeštaj i ishranu. Dodat je novi stav koji definiše učenički centar: „Učenički centar je ustanova koja obezbeđuje smeštaj, ishranu, vaspitni rad i odmor sa učenicima.”

Članovima 14. i 15. Predloga zakona izmenjeni su čl. 21. i 26. Zakona, koji se odnose na delatnost odmarališta i uslove za osnivanje, početak rada i obavljanje delatnosti: reč: „oporavak” zamenjuje se rečima: „dodatne aktivnosti”.

Članom 16. Predloga zakona izvršene su izmene i dopune člana 30. Zakona kojim je propisana nadležnost organa koji vrši inspekcijski nadzor, kao i donošenje i izricanje privremenih mera od strane ovog organa, na osnovu kojih se ustanovi zabranjuje vršenje delatnosti u slučaju nezakonitosti i nepravilnosti u vezi sa radom ustanove, u skladu sa rešenjima propisanim Zakonom o inspekcijskom nadzoru.

U članu 18. Predloga zakona izvršena je izmena tj. dopuna člana 41. st. 4. i 5. Zakona kojim se propisuje program vaspitnog rada u ustanovama učeničkog standarda: dodata je nova reč: „ishodi”, tako da bi izmenjeni stav glasio: „Programom vaspitnog rada utvrđuju se: ciljevi, zadaci, ishodi, vrste, trajanje i oblici rada i druga pitanja od značaja za vaspitni rad.”

Član 18. Predloga zakona odnosi se na izmene u pogledu vođenja evidencija, a što je propisano članom 45. važećeg zakona. Izmjena se odnosi na preciziranje obaveze ustanova da evidenciju vode u pismenoj ili elektronskoj formi i da podatke upisane u evidenciju, prema potrebi, dostavljaju Ministarstvu. Osim toga, ustanove učeničkog i studentskog standarda dužne su da vode knjigu domaćih gostiju i knjigu stranih gostiju, u skladu sa zakonom kojim se uređuju uslovi za ulazak, kretanje, boravak i vraćanje stranaca.

Članom 19. Predloga zakona izvršena je izmena člana 45b stav 1. koji se odnosi na podatke o ustanovi, u skladu sa predlozima koje su Ministarstvu dostavile ustanove učeničkog i studentskog standarda, u skladu sa postojećom pozitivnom praksom.

Članom 20. Predloga zakona izvršena je izmena člana 45e stav 2, u skladu sa predlozima koje su Ministarstvu dostavile ustanove učeničkog i studentskog standarda, u skladu sa postojećom pozitivnom praksom.

Članom 21. Predloga zakona izvršena je izmena člana 47. stav 2. u skladu sa predlozima koje su Ministarstvu dostavile ustanove učeničkog i studentskog standarda, u skladu sa postojećom pozitivnom praksom.

Članom 22. Predloga zakona izvršena je izmena člana 53. Zakona, odnosno usklađena je odredba kojom su propisani uslovi za obavljanje poslova direktora ustanove sa odredbama Zakona o visokom obrazovanju, kojim se propisuju navedeni uslovi.

Članom 23. Predloga zakona izvršena je dopuna Zakona, tako što je posle člana 59. Zakona dodat član 59a kojim je propisan sastav i imenovanje članova stručnog aktiva ustanove, kao i timovi koje obrazuje direktor ustanove, a u skladu sa rešenjima donetim u važećem tekstu ZOSOV.

Članom 24. izvršena je dopuna člana 60. Zakona koji se odnosi na zaposlene u ustanovi.

Članom 25. Predloga zakona, izvršena je dopuna Zakona članom 60a, koji se odnosi na radna mesta zdravstvene struke u ustanovama standarda.

Članom 26. Predloga zakona izvršena je izmena člana 61. stav 2. kojim je propisano noćno dežurstvo, imajući u vidu da se u ustanovi obezbeđuje vaspitni rad u toku dana, kao i noćno dežurstvo.

U članu 27. Predloga zakona izvršena je izmena člana 65. stav 2. Zakona, u skladu sa rešenjima u vezi sa izdavanjem licence i vođenjem registra zaposlenih, datim u ZOSOV.

Članovima 28, 29. i 30. Predloga zakona izvršeno je usklađivanje odredaba Zakona o učeničkom i studentskom standardu (izmena člana 67, dopuna članom 67a i izmena člana 68. Zakona) sa odredbama ZOSOV, koje se odnose na suspenziju i oduzimanje licence vaspitaču i stručnom saradniku, kao i na stručno usavršavanje i profesionalni razvoj vaspitača i stručnog saradnika.

Članom 31. Predloga zakona izvršena je dopuna člana 69. stav 1. Zakona, u skladu sa važećim pravnim sistemom i predlozima koje su Ministarstvu dostavile ustanove učeničkog i studentskog standarda, u skladu sa postojećom pozitivnom praksom.

Članom 32. Predloga zakona izvršena je dopuna Zakona – dodat je novi član 91a, koji upućuje na novi zakon o inspekcijskom nadzoru, kad je u pitanju određivanje bližih uslova za rad prosvetnog inspektora.

Članom 33. Predloga zakona izvršena je izmena člana 93. stav 2. Zakona, koja se odnosi na ovlašćenja i rad prosvetnog savetnika, u skladu sa rešenjima datim u važećem tekstu ZOSOV.

Izmena predložena u članu 34. Predloga zakona posledica je novog uređivanja materije oduzimanja licence, tj. izmena predviđenih u čl. 28. i 29. Predloga zakona.

Članom 35. Predloga zakona izvršena je dopuna Zakona novim članom 96a, kojim je propisana novčana kazna za roditelje koji neodgovorno postupaju, odnosno ne izvršavaju obaveze iz člana 15a stav 1. Zakona, a na osnovu predloga koje su Ministarstvu dostavile ustanove učeničkog i studentskog standarda, u skladu sa postojećom pozitivnom praksom.

Članovima 36 i 37. Predloga zakona uređen je prelazni režim, odnosno utvrđen rok za donošenje program vaspitnog rada, koji je vezan za donošenje osnova vaspitnog programa od strane ministra, u skladu sa novim rešenjima iz ZOSOV-a, i određen je rok za donošenje podzakonskih akata.

Član 38. Predloga zakona uređuje stupanje zakona na snagu.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbediti dodatna sredstva u budžetu Republike Srbije.

PREGLED ODREDBA ZAKONA O UČENIČKOM I STUDENTSKOM STANDARDU KOJE SE MENJAJU I DOPUNJUJU

Prava u oblasti učeničkog i studentskog standarda

Član 3.

Učenik srednje škole (u daljem tekstu: učenik) ima pravo na:

- 1) smeštaj, ishranu i vaspitni rad;
- 2) učenički kredit;
- 3) učeničku stipendiju;
- 4) stipendiju za izuzetno nadarene učenike;
- 5) odmor i ~~operavak~~;
- 6) ~~kulturne, umetničke, sportske i rekreativne aktivnosti i informisanje.~~
- 6) DODATNE AKTIVNOSTI: KULTURNE, UMETNIČKE, SPORTSKE I REKREATIVNE AKTIVNOSTI, INFORMISANJE I AKTIVNOSTI IZ OBLASTI NEFORMALNOG OBRAZOVANJA.

Student ima pravo na:

- 1) smeštaj;
- 2) ishranu;
- 3) studentski kredit;
- 4) studentsku stipendiju;
- 5) stipendiju za izuzetno nadarene studente;
- 6) odmor i ~~operavak~~;
- 7) ~~kulturne, umetničke, sportske i rekreativne aktivnosti i informisanje.~~
- 7) DODATNE AKTIVNOSTI: KULTURNE, UMETNIČKE, SPORTSKE I REKREATIVNE AKTIVNOSTI, INFORMISANJE I AKTIVNOSTI IZ OBLASTI NEFORMALNOG OBRAZOVANJA.

Prava učenika i studenata utvrđena ovim zakonom jesu lična i ne mogu se prenositi.

Novčana primanja ostvarena u skladu sa ovim zakonom ne mogu biti predmet obezbeđenja ili prinudnog izvršenja.

Prava utvrđena ovim zakonom obezbeđuju se u budžetu Republike Srbije.

Učenik, odnosno student učestvuje u obezbeđivanju troškova za ostvarivanje prava iz stava 1. tač. 1) i 5) i stava 2. tač. 1), 2) i 6) ovog člana.

Opšti uslovi za ostvarivanje prava u oblasti učeničkog i studentskog standarda

Član 4.

Prava iz člana 3. stav 1. ovog zakona imaju učenici srednjih škola čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave, koji su prvi put upisani u određeni razred u tekućoj školskoj godini, čije se školovanje finansira iz budžeta Republike Srbije i koji imaju državljanstvo Republike Srbije.

~~Prava iz člana 3. stav 2. ovog zakona imaju studenti visokoškolskih ustanova čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina ili jedinica lokalne samouprave, koji su upisani prvi put u tekućoj školskoj godini na studije prvog, drugog ili trećeg stepena, čije se školovanje finansira iz budžeta Republike Srbije i koji imaju državljanstvo Republike Srbije.~~

PRAVA IZ ČLANA 3. STAV 2. OVOG ZAKONA IMAJU STUDENTI VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA ČIJI JE OSNIVAČ REPUBLIKA SRBIJA, AUTONOMNA POKRAJINA ILI JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE, KOJI SU UPIISANI PRVI PUT U ODREĐENU GODINU NA STUDIJE PRVOG, DRUGOG ILI TREĆEG STEPENA, ČIJE SE ŠKOLOVANJE FINANSIRA IZ BUDŽETA REPUBLIKE SRBIJE I KOJI IMAJU DRŽAVLJANSTVO REPUBLIKE SRBIJE.

Prava iz člana 3. st. 1. i 2. ovog zakona mogu da ostvare i učenici, odnosno studenti, koji imaju državljanstvo države u regionu, pod uslovima iz st. 1. i 2. ovog člana, osim uslova koji se odnosi na državljanstvo Republike Srbije.

Prava iz člana 3. st. 1. i 2. ovog zakona mogu da ostvare i učenici, odnosno studenti strani državljanji, u skladu sa međunarodnim ugovorom i reciprocitetom.

STUDENT KOJI SE ŠKOLUJE ZA NEDOSTAJUĆA ZANIMANJA OD NAROČITOG ZNAČAJA ZA ODREĐENU ŠKOLSKU GODINU, OSTVARUJE PRAVO IZ ČLANA 3. STAV 2. TAČKA 4) OVOG ZAKONA.

Učenik, odnosno student iz osetljivih društvenih grupa (materijalno ugrožene porodice, deca bez roditeljskog staranja, jednoroditeljske porodice, romska nacionalna manjina, lica sa invaliditetom, lica sa hroničnim bolestima, lica čiji su roditelji nestali ili su kidnapovani na teritoriji Kosova i Metohije i na teritoriji republika bivše SFRJ, izbeglice i raseljena lica, povratnici po sporazumu o readmisiji i deportovani učenici i studenti i dr.), ostvaruje prava iz člana 3. st. 1. i 2. ovog zakona, pod uslovima utvrđenim ovim zakonom i primenom blažih kriterijuma, koje u skladu sa ovlašćenjima iz ovog zakona propisuje ministar nadležan za poslove obrazovanja (u daljem tekstu: ministar).

Učenik, odnosno student sa posebnim potrebama ostvaruje pravo na vaspitni rad, odnosno smeštaj u ustanovu učeničkog, odnosno studentskog standarda, uz uvažavanje njegovih posebnih potreba.

Pravo na studentski kredit

Član 10.

~~Pravo na studentski kredit ima student koji ispunjava opšte uslove iz člana 4. ovog zakona, koji je prvi put upisan u zimski semestar studija i koji ima prebivalište na teritoriji Republike Srbije.~~

PRAVO NA STUDENTSKI KREDIT IMA STUDENT KOJI ISPUNJAVA OPŠTE USLOVE IZ ČLANA 4. OVOG ZAKONA I KOJI JE PRVI PUT UPISAN U ZIMSKI SEMESTAR STUDIJA PRVOG STEPENA I KOJI IMA PREBIVALIŠTE NA TERITORIJI REPUBLIKE SRBIJE.

Visinu studentskog kredita utvrđuje ministar za svaku školsku godinu u mesečnom novčanom iznosu najmanje u visini učešća studenta u ceni smeštaja i ishrane, uvećanim za 20%.

Ministarstvo raspisuje konkurs za dodelu studentskog kredita najkasnije tri meseca pre početka školske godine.

Redosled kandidata utvrđuje se na osnovu uspeha ostvarenog u prethodnom školovanju i socijalno-ekonomskog statusa porodice.

Odluku o dodeli studentskog kredita donosi ministar.

Odluka iz stava 5. ovog člana konačna je.

Ministarstvo vodi evidenciju o odobrenim studentskim kreditima.

Na osnovu odluke iz stava 5. ovog člana student zaključuje ugovor o kreditu sa Ministarstvom, kojim se bliže uređuju prava i obaveze u vezi sa korišćenjem i otplatom kredita.

Student ima obavezu otplate kredita sa zakonskom kamatom, u skladu sa zakonom.

Krajnji rok za otplatu kredita ne može da bude duži od dvostrukog vremena korišćenja kredita.

Student je u obavezi da otpočne sa otplatom kredita najkasnije 18 meseci po isteku vremena za okončanje studija na visokoškolskoj ustanovi utvrđenog statutom visokoškolske ustanove, ukoliko nije ranije zasnovao radni odnos.

Korisnika studentskog kredita koji je tokom studija postigao prosečnu ocenu najmanje 8,50 i nije gubio nijednu godinu, Ministarstvo ~~oslobađa~~ MOŽE DA OSLOBODI obaveze otplate kredita.

Korisnik studentskog kredita dužan je da jednokratno vrati ceo iznos isplaćenog kredita ako:

- 1) istovremeno koristi kredit ili stipendiju drugog davaoca;
- 2) ne izvršava obavezu otplate kredita redovno.

Pravo na studentski kredit po odredbama ovog zakona nema student koji je pravo na studentski kredit ostvario u skladu sa odlukom nadležnog organa jedinice lokalne samouprave.

Student za koga se utvrdi da je zloupotrebom ostvario pravo na studentski kredit – trajno gubi pravo na studentski kredit.

Bliže uslove, kriterijume za utvrđivanje redosleda, način ostvarivanja prava na studentski kredit i način vođenja evidencije o odobrenim kreditima, propisuje ministar.

Pravo na učeničku i studentsku stipendiju

Član 11.

Pravo na učeničku stipendiju ima učenik koji ispunjava opšte uslove iz člana 4. ovog zakona, koji stalno postiže odličan uspeh u učenju i vladanju i čiji roditelj ili staratelj ima prebivalište na teritoriji Republike Srbije.

Pravo na studentsku stipendiju ima student koji ispunjava opšte uslove iz člana 4. ovog zakona, koji nije gubio nijednu godinu tokom studija, koji je prema nastavnom programu visokoškolske ustanove na kojoj studira položio sve ispite iz prethodnih godina studija i postigao prosečnu ocenu najmanje **9,00** i koji ima prebivalište na teritoriji Republike Srbije.

Stipendija se dodeljuje bez obaveze vraćanja i isplaćuje se u mesečnom novčanom iznosu koji utvrđuje ministar za svaku školsku godinu.

Visina učeničke stipendije utvrđuje se najmanje u iznosu učeničkog kredita.

Visina studentske stipendije utvrđuje se najmanje u iznosu studentskog kredita.

Ministarstvo raspisuje konkurs za dodelu stipendija najkasnije tri meseca pre početka školske godine.

Konkurs iz stava 6. ovog člana sadrži naročito: uslove za dodelu učeničke, odnosno studentske stipendije, potrebne dokaze, rokove za prijavljivanje na konkurs i odlučivanje o dodeli stipendije.

KONKURS IZ STAVA 6. OVOG ČLANA MOŽE DA SADRŽI I USLOVE ZA DODELU STUDENTSKE STIPENDIJE ZA STUDENTE KOJI SE ŠKOLJUJU ZA OBAVLJANJE NEDOSTAJUĆIH ZANIMANJA OD NAROČITOG ZNAČAJA ZA ODREĐENU ŠKOLSKU GODINU.

Rang listu za dodelu stipendije utvrđuje komisija Ministarstva.

Odluku o dodeli stipendije donosi ministar.

Odluka iz stava 9. ovog člana konačna je.

Ministarstvo vodi evidenciju o odobrenim stipendijama.

Na osnovu odluke iz stava 9. ovog člana učenik, njegov roditelj ili staratelj, odnosno student zaključuje ugovor o stipendiji sa Ministarstvom, kojim se bliže uređuju prava i obaveze u vezi sa korišćenjem stipendije.

Pravo na učeničku, odnosno studentsku stipendiju po odredbama ovog zakona nema učenik, odnosno student koji je pravo na učeničku, odnosno studentsku stipendiju ostvario u skladu sa odlukom nadležnog organa jedinice lokalne samouprave.

Učenik, odnosno student za koga se utvrdi da je zloupotrebom ostvario pravo na učeničku, odnosno studentsku stipendiju – trajno gubi pravo na učeničku, odnosno studentsku stipendiju.

Bliže uslove, kriterijume za utvrđivanje redosleda, način ostvarivanja prava na učeničku, odnosno studentsku stipendiju i način vođenja evidencije o odobrenim stipendijama, propisuje ministar.

Pravo na stipendiju za izuzetno nadarene učenike i studente

Član 11a

Pravo na stipendiju za izuzetno nadarene učenike ima učenik počev od drugog razreda srednje škole, koji ispunjava opšte uslove iz člana 4. ovog zakona, koji stalno postiže odličan opšti uspeh i koji osvoji jedno od prva tri mesta na međunarodnim i republičkim takmičenjima koja se nalaze u kalendaru takmičenja učenika.

Pravo na stipendiju za izuzetno nadarene studente ima student počev od treće godine studija, odnosno sa ostvarenih 120 ESP bodova (osnovne akademske studije, master akademske studije i doktorske akademske studije), koji ispunjava opšte uslove iz člana 4. ovog zakona, koji tokom studiranja ostvari prosečnu ocenu najmanje 9,00 i koji je u kontinuitetu upisivao godine studiranja na teret budžeta Republike Srbije.

Za ostvarivanje prava iz st. 1. i 2. ovog člana učenici i studenti polažu standardizovane testove, osim učenika i studenata umetničkih škola i akademija koji nisu na teoretskom odseku.

Stipendija se dodeljuje bez obaveze vraćanja i isplaćuje se u mesečnom novčanom iznosu koji utvrđuje ministar za svaku školsku godinu.

Ministarstvo raspisuje konkurs za dodelu stipendija, koji sadrži naročito: uslove za dodelu stipendija, kriterijume za utvrđivanje redosleda kandidata, broj korisnika stipendije, datum i mesto polaganja standardizovanih testova, visinu stipendije, potrebna dokumenta, rokove za prijavljivanje na konkurs i odlučivanje o dodeli stipendija.

Testiranje kandidata sprovodi odgovarajući institut u sastavu visokoškolske ustanove (u daljem tekstu: Institut) i utvrđuje rezultate testiranja.

~~Rezultate testiranja Institut, preko Ministarstva, dostavlja savetima iz sledećih obrazovno-naučnih, odnosno obrazovno-umetničkih polja: prirodno-matematičke nauke, društveno-humanističke nauke, medicinske nauke, tehničko-tehnološke nauke i umetnost.~~

~~Predsednika i članove saveta iz stava 7. ovog člana imenuje Konferencija univerziteta, na period od četiri godine.~~

~~Predlog rang-liste o dodeli stipendija utvrđuju saveti iz stava 7. ovog člana.~~

~~Konačnu rang-listu i predlog odluke o dodeli stipendija utvrđuje komisija koju imenuje ministar. Komisiju čine predsednici saveta iz člana 7. ovog člana i predstavnici Ministarstva.~~

PREDLOG RANG LISTE, KONAČNU RANG LISTU I PREDLOG ODLUKE O DODELI STIPENDIJA UTVRĐUJE KOMISIJA KOJU IMENUJE MINISTAR, A KOJU ČINE PREDSTAVNICI MINISTARSTVA.

~~Poslovi iz st. 8. i 9. ovog člana obavljaju se kao povereni.~~

Odluku o dodeli stipendija donosi ministar.

~~Odluka iz stava 12. ovog člana konačna je.~~

ODLUKA IZ STAVA 8. OVOG ČLANA KONAČNA JE.

Ministarstvo vodi evidenciju o odobrenim stipendijama.

Na osnovu konačne odluke o dodeli stipendije učenik, njegov roditelj ili staratelj, odnosno student zaključuje sa Ministarstvom ugovor o stipendiji za izuzetno nadarene učenike, odnosno studente, kojim se bliže uređuju prava i obaveze u vezi sa korišćenjem stipendije.

Učenik, odnosno student koji je zaključio sa Ministarstvom ugovor o stipendiji za izuzetno nadarene učenike, odnosno studente, ima pravo da svake naredne školske godine produži korišćenje tog prava, do završetka školovanja, ako dostavi dokaze o tome da i dalje ispunjava propisane uslove.

Ako učenik, odnosno student koji je zaključio ugovor sa Ministarstvom ne dostavi dokaze o tome da i dalje ispunjava propisane uslove – gubi pravo na stipendiju za izuzetno nadarene učenike, odnosno studente.

Pravo na stipendiju za izuzetno nadarene učenike, odnosno studente nema učenik, odnosno student koji je pravo na neku drugu učeničku, odnosno studentsku stipendiju ili kredit ostvario u skladu sa odlukom nadležnog organa iz budžeta jedinice lokalne samouprave, odnosno iz budžeta Republike Srbije.

Jedinica lokalne samouprave može svojom odlukom, u skladu sa materijalnim mogućnostima, utvrditi pravo na učeničku, odnosno studentsku stipendiju ili kredit, ako je prethodno za te namene u svom budžetu obezbedila sredstva.

Učenik, odnosno student za koga se utvrdi da je zloupotrebom ostvario pravo na stipendiju za izuzetno nadarene učenike, odnosno studente – trajno gubi pravo na stipendiju za izuzetno nadarene učenike, odnosno studente po odredbama ovog zakona i dužan je da vrati dobijeni iznos do početka narednog semestra.

Bliže uslove za dodelu stipendija iz st. 1. i 2. ovog člana, kriterijume za utvrđivanje redosleda kandidata, način i postupak ostvarivanja prava na stipendiju, naknadu za izradu standardizovanih testova i druga pitanja od značaja za ostvarivanje tog prava propisuje ministar.

Pravo učenika i studenata na odmor i oporavak

Član 12.

~~Učenik, odnosno student koji ispunjava opšte uslove iz člana 4. ovog zakona ima pravo na odmor i oporavak u učeničkom, odnosno studentskom odmaralištu (u daljem tekstu: odmaralište) u skladu sa ovim zakonom.~~

~~U odmaralištu iz stava 1. ovog člana obezbeđuju se: smeštaj, ishrana, odmor i operavak učenika, odnosno studenata.~~

~~Ministarstvo raspisuje konkurs za ostvarivanje prava na odmor i operavak učenika i studenata.~~

~~Odluku o ostvarivanju prava iz stava 3. ovog člana donosi komisija koju formira ministar.~~

~~Na odluku komisije učenik, njegov roditelj ili staratelj, odnosno student ima pravo da podnese žalbu ministru u roku od osam dana od dana dostavljanja odluke.~~

~~O žalbi iz stava 5. ovog člana odlučuje ministar u roku od 15 dana od dana prijema žalbe.~~

~~Odluka iz stava 6. ovog člana konačna je.~~

~~Studenti sa posebnim potrebama koji konkurišu za odmor i operavak, pored redovne dokumentacije, prilažu potvrdu od nadležne zdravstvene ustanove iz mesta studiranja.~~

~~Bliže uslove, kriterijume za utvrđivanje redosleda i način ostvarivanja prava učenika i studenata na odmor i operavak, visinu učešća korisnika prava u troškovima odmora i operavka i druga pitanja od značaja za ostvarivanje prava na odmor i operavak učenika i studenata, propisuje ministar.~~

PRAVO UČENIKA I STUDENATA NA ODMOR I DODATNE AKTIVNOSTI

ČLAN 12.

UČENIK, ODNOSNO STUDENT KOJI ISPUNJAVA OPŠTE USLOVE IZ ČLANA 4. OVOG ZAKONA IMA PRAVO NA ODMOR I DODATNE AKTIVNOSTI U UČENIČKOM, ODNOSNO STUDENTSKOM ODMARALIŠTU (U DALJEM TEKSTU: ODMARALIŠTE) U SKLADU SA OVIM ZAKONOM.

U ODMARALIŠTU IZ STAVA 1. OVOG ČLANA OBEZBEĐUJU SE: SMEŠTAJ, ISHRANA, ODMOR I DODATNE AKTIVNOSTI UČENIKA, ODNOSNO STUDENATA.

MINISTARSTVO RASPISUJE KONKURS ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA ODMOR.

ODLUKU O OSTVARIVANJU PRAVA IZ STAVA 3. OVOG ČLANA DONOSI DIREKTOR USTANOVE.

NA ODLUKU O OSTVARIVANJU PRAVA IZ STAVA 4. OVOG ČLANA UČENIK, NJEGOV RODITELJ ILI STARATELJ, ODNOSNO STUDENT IMA PRAVO DA PODNESE PRIGOVOR DIREKTORU USTANOVE.

NA ODLUKU PO PODNETOM PRIGOVORU IZ STAVA 5. OVOG ČLANA, UČENIK, NJEGOV RODITELJ ILI STARATELJ, ODNOSNO STUDENT IMA PRAVO DA PODNESE ŽALBU MINISTRU U ROKU OD OSAM DANA OD DANA DOSTAVLJANJA ODLUKE.

O ŽALBI IZ STAVA 6. OVOG ČLANA ODLUČUJE MINISTAR U ROKU OD 15 DANA OD DANA PRIJEMA ŽALBE.

ODLUKA IZ STAVA 7. OVOG ČLANA KONAČNA JE.

STUDENTI SA POSEBNIM POTREBAMA KOJI KONKURIŠU ZA ODMOR I DODATNE AKTIVNOSTI, PORED REDOVNE DOKUMENTACIJE, PRILAŽU POTVRDU OD NADLEŽNE ZDRAVSTVENE USTANOVE IZ MESTA STUDIRANJA.

BLIŽE USLOVE, KRITERIJUME ZA UTVRĐIVANJE REDOSLEDA I NAČIN OSTVARIVANJA PRAVA UČENIKA I STUDENATA NA ODMOR I VISINU UČEŠĆA KORISNIKA PRAVA U TROŠKOVIMA ODMORA I DRUGA PITANJA OD ZNAČAJA ZA OSTVARIVANJE PRAVA NA ODMOR UČENIKA I STUDENATA, PROPISUJE MINISTAR.

BLIŽE USLOVE I KRITERIJUME I NAČIN OSTVARIVANJA PRAVA STUDENATA NA DODATNE AKTIVNOSTI PROPISUJE MINISTAR.

Pravo na dodatne aktivnosti

Član 13.

Radi postizanja boljeg uspeha u učenju i skladnog razvoja ličnosti učenika, odnosno studenta, ustanova organizuje kulturne, umetničke, sportske i rekreativne aktivnosti i informisanje u skladu sa ovim zakonom, a za učenike i u skladu sa programom vaspitnog rada.

Poseban oblik aktivnosti učenika iz stava 1. ovog člana jesu takmičenja – regionalna i republička DOMIJADA.

Bliže uslove i način ostvarivanja prava iz st. 1. i 2. ovog člana propisuje ministar.

Obaveze i odgovornosti učenika i studenata u ustanovi

Član 15.

~~Učenik, odnosno student dužan je da prava koristi u skladu sa ovim zakonom i opštim aktom ustanove i da se odgovorno odnosi prema imovini, drugim učenicima, odnosno studentima i zaposlenima u ustanovi.~~

~~Učenik, odnosno student može da odgovara disciplinski i materijalno.~~

~~Učenik, odnosno student odgovara disciplinski za povredu obaveze koja je u vreme izvršenja bila utvrđena ovim zakonom ili opštim aktom ustanove.~~

~~Učenik, odnosno student koji u ustanovi prouzrokuje materijalnu štetu namerno ili krajnjom nepažnjom odgovara za štetu, u skladu sa zakonom.~~

~~Postupak za utvrđivanje povrede obaveze i odgovornosti učenika, odnosno studenta, ustanova vodi primenom pravila opšteg upravnog postupka i okončava se rešenjem.~~

OBAVEZE I ODGOVORNOSTI UČENIKA U USTANOVU

ČLAN 15.

UČENIK JE DUŽAN DA PRAVA KORISTI U SKLADU SA OVIM ZAKONOM I OPŠTIM AKTOM USTANOVE I DA SE ODGOVORNO ODNOSI PREMA IMOVINI, DRUGIM UČENICIMA I ZAPOSLENIMA U USTANOVU.

UČENIK MOŽE DA ODGOVARA DISCIPLINSKI I MATERIJALNO.

UČENIK ODGOVARA DISCIPLINSKI ZA POVREDU OBAVEZE KOJA JE U VREME IZVRŠENJA BILA UTVRĐENA OVIM ZAKONOM ILI OPŠTIM AKTOM USTANOVE.

UČENIK KOJI U USTANOVU PROUZROKUJE MATERIJALNU ŠTETU NAMERNO ILI KRAJNJOM NEPAŽNJOJ ODGOVARA ZA ŠTETU, U SKLADU SA ZAKONOM.

DISCIPLINSKI POSTUPAK ZA UTVRĐIVANJE POVREDE OBAVEZE I ODGOVORNOSTI UČENIKA, USTANOVA VODI PRIMENOM PRAVILA OPŠTEG UPRAVNOG POSTUPKA I OKONČAVA SE REŠENJEM.

ODGOVORNOST RODITELJA

15A

RODITELJ, ODNOSNO DRUGI ZAKONSKI ZASTUPNIK ODGOVORAN JE:

1) DA NA POZIV USTANOVE UZME AKTIVNO UČEŠĆE U ODREĐENIM OBLICIMA VASPITNOG RADA SA UČENIKOM;

2) ZA POVREDU ZABRANE IZ ČL. 36-38. OVOG ZAKONA, UČINJENE OD STRANE UČENIKA;

3) ZA TEŽE POVREDE OBAVEZE UČENIKA IZ ČLANA 15V OVOG ZAKONA;

4) DA POSTUPA ODGOVORNO I UVAŽAVA PREPORUKE NADLEŽNOG LEKARA U VEZI SA LEČENJEM UČENIKA;

5) DA POŠTUJE PRAVILA USTANOVE.

RODITELJ, ODNOSNO DRUGI ZAKONSKI ZASTUPNIK DUŽAN JE DA NADOKNADI MATERIJALNU ŠTETU KOJU UČENIK NANESE USTANOVU, NAMERNO ILI IZ KRAJNJE NEPAŽNJE, U SKLADU SA ZAKONOM.

USTANOVA PODNOSI ZAHTEV ZA POKRETANJE PREKRŠAJNOG POSTUPKA, ODNOSNO KRIVIČNU PRIJAVU, RADI UTVRĐIVANJA ODGOVORNOSTI RODITELJA, ODNOSNO DRUGOG ZAKONSKOG ZASTUPNIKA.

OBAVEZE I ODGOVORNOSTI STUDENATA U USTANOVU

15B

STUDENT JE DUŽAN DA PRAVA KORISTI U SKLADU SA OVIM ZAKONOM I OPŠTIM AKTOM USTANOVE I DA SE ODGOVORNO ODNOSI PREMA IMOVINI, DRUGIM STUDENTIMA I ZAPOSLENIMA U USTANOVU.

STUDENT MOŽE DA ODGOVARA DISCIPLINSKI I MATERIJALNO.

STUDENT ODGOVARA DISCIPLINSKI ZA POVREDU OBAVEZE KOJA JE U VREME IZVRŠENJA BILA UTVRĐENA OVIM ZAKONOM ILI OPŠTIM AKTOM USTANOVE.

STUDENT KOJI U USTANOVU PROUZROKUJE MATERIJALNU ŠTETU NAMERNO ILI KRAJNJOM NEPAŽNJOJ ODGOVARA ZA ŠTETU, U SKLADU SA ZAKONOM.

DISCIPLINSKI POSTUPAK ZA UTVRĐIVANJE POVREDE OBAVEZE I ODGOVORNOSTI STUDENTA, USTANOVA VODI PRIMENOM PRAVILA OPŠTEG UPRAVNOG POSTUPKA I OKONČAVA SE REŠENJEM.

POVREDE OBAVEZA UČENIKA

ČLAN 15V

POVREDE OBAVEZA UČENIKA MOGU BITI LAKŠE I TEŽE.

LAKŠE POVREDE OBAVEZA PROPISUJU SE OPŠTIM AKTOM USTANOVE, A TEŽE OVIM ZAKONOM.

TEŽE POVREDE OBAVEZE UČENIKA JESU:

- 1) ZLOUPOTREBA PRAVA NA SMEŠTAJ I ISHRANU
- 2) PREPRAVKA ILI DOPISIVANJE PODATAKA U JAVNOJ ISPRAVI KOJU IZDAJE USTANOVA, ODNOSNO ISPRAVI, KOJU IZDAJE DRUGA ORGANIZACIJA
- 3) IZAZIVANJE OPASNOSTI, OŠTEĆENJE ILI UNIŠTAVANJE IMOVINE USTANOVE ILI DRUGIH UČENIKA I ZAPOSLENIH, NAMERNO ILI KRAJNJOM NEPAŽNJOŠĆU;
- 4) OTUĐIVANJE IMOVINE USTANOVE, DRUGIH UČENIKA ILI ZAPOSLENIH U USTANOVU;
- 5) DRŽANJE, NOŠENJE I UPOTREBA ORUŽJA, ODNOSNO EKSPLOZIVNIH MATERIJAMA, ZAPALJIVIH TEČNOSTI I GASOVA;
- 6) POSEDOVANJE, PODSTREKAVANJE, POMAGANJE, DAVANJE DRUGOM UČENIKU I UPOTREBA ALKOHOLA, DUVANA, NARKOTIČKOG SREDSTVA ILI PSIHOAKTIVNIH SUPSTANCI I SUPSTANCI KOJE SE MOGU UPOTREBITI U NEZAKONITOJ PROIZVODNJI OPOJNIH DROGA;
- 7) UNOŠENJE, UPOTREBA OPOJNIH DROGA, ODNOSNO PSIHOAKTIVNIH SUPSTANCI I ALKOHOLA U USTANOVU I DOLAŽENJE U USTANOVU POD DEJSTVOM SVIH NAVEDENIH SUPSTANCI;
- 8) NASILNIČKO PONAŠANJE (FIZIČKO, PSIHIČKO, SOCIJALNO, SEKSUALNO I ELEKTRONSKO) ILI IZAZIVANJE I UČESTVOVANJE U TUČI I DRUGIM KONFLIKTIMA U USTANOVU ILI NA JAVNOM MESTU, KOJIMA SE UGROŽAVA JAVNI RED I MIR;
- 9) PODSTICANJE, ORGANIZOVANJE ILI UČESTVOVANJE U AKTIVNOSTIMA KOJE SU ZABRANJENE U USTANOVU (ČL. 36, 37 I 38);
- 10) IZNOŠENJE, OŠTEĆENJE, UNIŠTAVANJE EVIDENCIJE ILI UNOŠENJE I PREPRAVLJANJE PODATAKA U EVIDENCIJI KOJU VODI USTANOVA;
- 11) PONAŠANJE LAKŠIH POVREDA OBAVEZA I KRŠENJA ODREDABA KUĆNOG REDA, ODNOSNO PRAVILA PONAŠANJA U USTANOVU.
- 12) NEODOBRENO I NEPRIJAVLJENO NAPUŠTANJE I ODSUSTVOVANJE IZ DOMA UČENIKA.

UČENIKU KOJI UČINI POVREDU OBAVEZE IZ OVOG ZAKONA ILI OPŠTEG AKTA, USTANOVA JE DUŽNA DA OBEZBEDI ADEKVATNU PODRŠKU STRUČNOG SARADNIKA, A KADA JE TO POTREBNO – SARAĐUJE SA ŠKOLOM U KOJU JE UČENIK UPISAN I SA ODGOVARAJUĆIM USTANOVAMA ZDRAVSTVENE, ODNOSNO SOCIJALNE ZAŠTITE, RADI PROMENE PONAŠANJA UČENIKA.

Povrede obaveza učenika i studenata

Član 16.

Povrede obaveza učenika, odnosno studenta mogu biti lakše i teže.

Lakše povrede obaveza propisuju se opštim aktom ustanove, a teže ovim zakonom.

Teže povrede obaveze učenika, odnosno studenta jesu:

- 1) zloupotreba prava na smeštaj;
- 2) zloupotreba prava na ishranu;
- 3) ustupanje prava na smeštaj i ishranu trećem licu;
- 4) ostvarivanje prava na smeštaj i ishranu na osnovu isprava sa neistinitim podacima;
- 5) falsifikovanje ili prepravljavanje javne isprave na osnovu koje se ostvaruje pravo na smeštaj i ishranu;
- 6) izazivanje opasnosti, oštećenje ili uništavanje imovine ustanove ili drugih učenika, odnosno studenata i zaposlenih, namerno ili krajnjom nepažnjom;
- 7) otuđivanje imovine ustanove, drugih učenika, odnosno studenata ili zaposlenih u ustanovi;
- 8) držanje, nošenje i upotreba oružja, odnosno eksplozivnih materija, zapaljivih tečnosti i gasova;
- 9) prodaja, ponuda, kupovina radi prodaje, držanje, prenošenje ili posredovanje u prodaji ili kupovini ili na drugi način neovlašćeno stavljanje u promet, podstrekavanje i pomaganje u upotrebi supstanci ili preparata koji su proglašeni za opojne droge, odnosno psihoaktivnih supstanci i supstanci koje se mogu upotrebiti u nezakonitoj proizvodnji opojnih droga;
- 10) upotreba opojnih droga, odnosno psihoaktivnih supstanci i alkohola u ustanovi;
- 11) nasilničko ponašanje ili izazivanje i učestvovanje u tuči i drugim konfliktima u ustanovi ili na javnom mestu, kojima se ugrožava javni red i mir;
- 12) podsticanje, organizovanje ili učestvovanje u aktivnostima koje su zabranjene u ustanovi;
- 13) iznošenje, oštećenje, uništavanje evidencije ili unošenje i prepravljavanje podataka u evidenciji koju vodi ustanova;

~~14) ponavljanje lakših povreda obaveza i kršenja odredaba kućnog reda, odnosno pravila ponašanja u ustanovi.~~

~~Sa učenicom koji učini povredu obaveze iz ovog zakona ili opšteg akta ustanova je dužna da pojača vaspitni rad aktivnostima stručnog saradnika, a kada je to potrebno — saraduje sa školom u koju je učenik upisan i sa odgovarajućim ustanovama zdravstvene, odnosno socijalne zaštite, radi promene ponašanja učenika.~~

POVREDE OBAVEZA STUDENATA ČLAN 16.

POVREDE OBAVEZA STUDENATA MOGU BITI LAKŠE I TEŽE:

LAKŠE POVREDE OBAVEZA PROPISUJU SE OPŠTIM AKTOM USTANOVE, A TEŽE OVIM ZAKONOM.

TEŽE POVREDE OBAVEZA STUDENTA JESU:

- 1) ZLOUPOTREBA PRAVA NA SMEŠTAJ;
- 2) ZLOUPOTREBA PRAVA NA ISHRANU;
- 3) USTUPANJE PRAVA NA SMEŠTAJ I ISHRANU TREĆEM LICU;
- 4) OSTVARIVANJE PRAVA NA SMEŠTAJ I ISHRANU NA OSNOVU ISPRAVA SA NEISTINITIM PODACIMA;
- 5) FALSIFIKOVANJE ILI PREPRAVLJANJE JAVNE ISPRAVE NA OSNOVU KOJE SE OSTVARUJE PRAVO NA SMEŠTAJ I ISHRANU;
- 6) IZAZIVANJE OPASNOSTI, OŠTEĆENJE ILI UNIŠTAVANJE IMOVINE USTANOVE ILI DRUGIH STUDENATA I ZAPOSLENIH, NAMERNO ILI KRAJNJIOM NEPAŽNJIOM;
- 7) OTUĐIVANJE IMOVINE USTANOVE, DRUGIH UČENIKA, ODNOSNO STUDENATA ILI ZAPOSLENIH U USTANOVU;
- 8) DRŽANJE, NOŠENJE I UPOTREBA ORUŽJA, ODNOSNO EKSPLOZIVNIH MATERIJA, ZAPALJIVIH TEČNOSTI I GASOVA;
- 9) PRODAJA, PONUDA, KUPOVINA RADI PRODAJE, DRŽANJE, PRENOŠENJE ILI POSREDOVANJE U PRODAJI ILI KUPOVINI ILI NA DRUGI NAČIN NEOVLAŠĆENO STAVLJANJE U PROMET, PODSTREKAVANJE I POMAGANJE U UPOTREBI SUPSTANCI ILI PREPARATA KOJI SU PROGLAŠENI ZA OPOJNE DROGE, ODNOSNO PSIHOAKTIVNIH SUPSTANCI I SUPSTANCI KOJE SE MOGU UPOTREBITI U NEZAKONITOJ PROIZVODNJI OPOJNIH DROGA;
- 10) UNOŠENJE I UPOTREBA OPOJNIH DROGA, ODNOSNO PSIHOAKTIVNIH SUPSTANCI I ALKOHOLA U USTANOVU;
- 11) NASILNIČKO PONAŠANJE ILI IZAZIVANJE I UČESTVOVANJE U TUČI I DRUGIM KONFLIKTIMA U USTANOVU ILI NA JAVNOM MESTU, KOJIMA SE UGROŽAVA JAVNI RED I MIR;
- 12) PODSTICANJE, ORGANIZOVANJE ILI UČESTVOVANJE U AKTIVNOSTIMA KOJE SU ZABRANJENE U USTANOVU;
- 13) IZNOŠENJE, OŠTEĆENJE, UNIŠTAVANJE EVIDENCIJE ILI UNOŠENJE I PREPRAVLJANJE PODATAKA U EVIDENCIJI KOJU VODI USTANOVA;
- 14) PONAVLJANJE LAKŠIH POVREDA OBAVEZA I KRŠENJA ODREDAKA KUĆNOG REDA, ODNOSNO PRAVILA PONAŠANJA U USTANOVU.

Vaspitno-disciplinske mere i postupak za povredu obaveze učenika

Član 17.

~~Za povredu obaveze učeniku se može izreći vaspitno-disciplinska mera: opomena, ukor, ukor pred isključenje i isključenje iz ustanove.~~

~~Opomena i ukor se izriču za lakšu povredu obaveza učenika.~~

~~Za težu povredu obaveze, učeniku se može izreći vaspitno-disciplinska mera: ukor pred isključenje i isključenje iz ustanove.~~

~~Kada učenik izvrši težu povredu obaveze, ustanova odmah obaveštava roditelja, odnosno staratelja učenika i uključuje ga u odgovarajući postupak.~~

~~Vaspitno-disciplinsku meru u prvom stepenu izriče disciplinska komisija.~~

~~Disciplinsku komisiju iz stava 5. ovog člana obrazuje direktor ustanove.~~

~~Na odluku iz stava 5. ovog člana učenik, njegov roditelj, odnosno staratelj ima pravo žalbe u roku od tri dana od dana prijema odluke.~~

~~Po žalbi na odluku disciplinske komisije iz stava 5. ovog člana odlučuje pedagoško veće u roku od 15 od dana podnošenja žalbe.~~

~~Žalba na odluku kojom je izrečena vaspitno-disciplinska mera isključenja učenika iz ustanove, odlaže izvršenje odluke.~~

~~Odluka pedagoškog veća po žalbi je konačna.~~

~~Cilj izricanja vaspitno-disciplinske mere jeste promena ponašanja učenika, pravilan razvoj ličnosti i socijalizacija učenika.~~

~~Vaspitno-disciplinska mera se izriče učeniku za školsku godinu u kojoj je učinjena povreda obaveze.~~

~~Učeniku kome je izrečena vaspitno-disciplinska mera za težu povredu obaveza — ukor pred isključenje, odnosno isključenje iz ustanove, prilikom konkurisanja u ustanove učeničkog standarda za narednu školsku godinu, umanjuje se ukupan broj bodova do pet.~~

~~O izrečenim vaspitno-disciplinskim merama vodi se evidencija.~~

~~Opštim aktom ustanove bliže se uređuju naročito: način i rokovi za vođenje vaspitno-disciplinskog postupka, sastav disciplinske komisije, odnosno komisije za naknadu štete, mandat, način rada i odlučivanja i slučajevi izuzeća člana komisije.~~

ČLAN 17.

ZA POVREDU OBAVEZE UČENIKU SE MOŽE IZREĆI VASPITNO-DISCIPLINSKA MERA: OPOMENA, UKOR, UKOR PRED ISKLJUČENJE I ISKLJUČENJE IZ USTANOVE.

OPOMENA I UKOR SE IZRIČU ZA LAKŠU POVREDU OBAVEZA UČENIKA.

VASPITNA MERA ZA LAKŠU POVREDU OBAVEZE IZRIČE SE UČENIKU BEZ VOĐENJA VASPITNO-DISCIPLINSKOG POSTUPKA, U SKLADU SA OPŠTIM AKTOM USTANOVE.

ZA TEŽU POVREDU OBAVEZE, UČENIKU SE MOŽE IZREĆI VASPITNO-DISCIPLINSKA MERA: UKOR PRED ISKLJUČENJE I ISKLJUČENJE IZ USTANOVE.

ZA LAKŠU POVREDU OBAVEZE UČENIKA OBAVEZNO JE POJAČATI VASPITNI RAD USTANOVE I RODITELJA.

KADA UČENIK IZVRŠI TEŽU POVREDU OBAVEZE, USTANOVA ODMAH OBAVEŠTAVA RODITELJA, ODNOSNO STARATELJA UČENIKA I UKLJUČUJE GA U ODGOVARAJUĆI POSTUPAK.

UKOLIKO SE RODITELJ, ODNOSNO DRUGI ZAKONSKI ZASTUPNIK UČENIKA KOJI JE UREDNO OBAVEŠTEN, NE ODAZOVE DA PRISUSTVUJE VASPITNO-DISCIPLINSKOM POSTUPKU, DIREKTOR USTANOVE POSTAVLJA ODMAH, A NAJKASNIJE NAREDNOG DANA PSIHologa, ODNOSNO PEDAGOGA USTANOVE DA U OVOM POSTUPKU ZASTUPA INTERESE UČENIKA, O ČEMU ODMAH OBAVEŠTAVA CENTAR ZA SOCIJALNI RAD.

USTANOVA JE DUŽNA DA SPROVEDE DISCIPLINSKI POSTUPAK UKOLIKO UČENIK NAPUSTI USTANOVU PRE POKRETANJA ILI U TOKU VOĐENJA POSTUPKA.

VASPITNO-DISCIPLINSKU MERU U PRVOM STEPENU IZRIČE DISCIPLINSKA KOMISIJA.

VASPITNO-DISCIPLINSKI POSTUPAK ZA UČINJENU TEŽU POVREDU OBAVEZE UČENIKA, POKREĆE SE NAJKASNIJE U ROKU OD OSAM DANA OD DANA SAZNAJJA.

DISCIPLINSKU KOMISIJU IZ STAVA 9. OVOG ČLANA OBRAZUJE DIREKTOR USTANOVE.

U VASPITNO-DISCIPLINSKOM POSTUPKU UČENIK, UZ PRISUSTVO RODITELJA, ODNOSNO DRUGOG ZAKONSKOG ZASTUPNIKA, KAO I SVI OSTALI UČESNICI I SVEDOCI, MORAJU BITI SASLUŠANI I DATI PISANU IZJAVU. ”

NA ODLUKU IZ STAVA 9. OVOG ČLANA UČENIK, NJEGOV RODITELJ, ODNOSNO STARATELJ IMA PRAVO ŽALBE U ROKU OD TRI DANA OD DANA PRIJEMA ODLUKE.

PO ŽALBI NA ODLUKU DISCIPLINSKE KOMISIJE IZ STAVA 9. OVOG ČLANA ODLUČUJE PEDAGOŠKO VEĆE U ROKU OD 15 OD DANA PODNOŠENJA ŽALBE.

ŽALBA NA ODLUKU KOJOM JE IZREČENA VASPITNO-DISCIPLINSKA MERA ISKLJUČENJA UČENIKA IZ USTANOVE, ODLAŽE IZVRŠENJE ODLUKE.

ODLUKA PEDAGOŠKOG VEĆA PO ŽALBI JE KONAČNA.

PROTIV KONAČNE ODLUKE IZ STAVA 14. OVOG ČLANA UČENIK IMA PRAVO NA SUDSKU ZAŠTITU U UPRAVNOM SPORU.

CILJ IZRICANJA VASPITNO-DISCIPLINSKE MERE JESTE PROMENA PONAŠANJA UČENIKA, PRAVILAN RAZVOJ LIČNOSTI I SOCIJALIZACIJA UČENIKA.

VASPITNO-DISCIPLINSKA MERA SE IZRIČE UČENIKU ZA ŠKOLSKU GODINU U KOJOJ JE UČINJENA POVREDA OBAVEZE.

UČENIKU KOME JE IZREČENA VASPITNO-DISCIPLINSKA MERA ZA TEŽU POVREDU OBAVEZA – UKOR PRED ISKLJUČENJE IZ USTANOVE, PRILIKOM KONKURISANJA U USTANOVE UČENIČKOG STANDARDA ZA NAREDNU ŠKOLSKU GODINU, UMANJUJE SE UKUPAN BROJ BODOVA ZA ČETIRI.

UČENIKU KOME JE IZREČENA VASPITNO-DISCIPLINSKA MERA ZA TEŽU POVREDU OBAVEZA – ISKLJUČENJE IZ USTANOVE, UMANJUJE SE BROJ BODOVA ZA PET.

O IZREČENIM VASPITNO-DISCIPLINSKIM MERAMA VODI SE EVIDENCIJA.

OPŠTIM AKTOM USTANOVE BLIŽE SE UREĐUJU NAROČITO: NAČIN I ROKOVI ZA VOĐENJE VASPITNO-DISCIPLINSKOG POSTUPKA, SASTAV DISCIPLINSKE KOMISIJE, ODNOSNO KOMISIJE ZA NAKNADU ŠTETE, MANDAT, NAČIN RADA I ODLUČIVANJA I SLUČAJEVI IZUZEĆA ČLANA KOMISIJE.

III. USTANOVE

Vrste ustanova

Član 19.

U ustanovama učeničkog i studentskog standarda učenici, odnosno studenti ostvaruju prava iz člana 3. ovog zakona, i to: pravo na smeštaj, ishranu, odmor i ~~oporavak, kulturne, umetničke, sportske i rekreativne aktivnosti i informisanje~~ DODATNE AKTIVNOSTI, a učenici i pravo na vaspitni rad.

Ustanove učeničkog standarda jesu:

- 1) dom učenika – za ostvarivanje prava učenika na smeštaj, ishranu i vaspitni rad;
- 2) učenički centar – za ostvarivanje prava učenika na smeštaj, ishranu, vaspitni rad i odmor;
- 3) učeničko odmaralište – za ostvarivanje prava učenika na odmor i ~~oporavak~~ DODATNE AKTIVNOSTI;

4) učenički kulturni centar – za ostvarivanje prava učenika na kulturne, umetničke, sportske i rekreativne aktivnosti i informisanje.

Ustanove studentskog standarda jesu:

- 1) studentski centar – za ostvarivanje prava studenata na smeštaj i ishranu;
- 2) studentsko odmaralište – za ostvarivanje prava studenata na odmor i ~~oporavak~~ DODATNE AKTIVNOSTI;
- 3) studentski kulturni centar – za ostvarivanje prava studenata na kulturne, umetničke, sportske i rekreativne aktivnosti i informisanje.

Studentsko odmaralište može da obezbeđuje i odmor i ~~oporavak učenika~~ DODATNE AKTIVNOSTI.

Delatnost ustanova za smeštaj i ishranu

Član 20.

~~Dom učenika i učenički centar jesu ustanove koje obezbeđuju smeštaj, ishranu i vaspitni rad sa učenicima.~~

~~Studentski centar jeste ustanova koja obezbeđuje smeštaj i ishranu studenata.~~

~~Dom učenika, odnosno učenički centar, može da obezbeđuje smeštaj i ishranu studenata, a studentski centar smeštaj, ishranu i vaspitni rad sa učenicima, u okviru nepopunjenih smeštajnih kapaciteta.~~

~~Odluku iz stava 3. ovog člana donosi upravni odbor ustanove, uz saglasnost ministra.~~

~~Smeštaj učenika, odnosno studenata u ustanovama iz st. 1, 2. i 3. ovog člana organizuje se odvojeno prema polu i uzrastu.~~

~~Učenicima, odnosno studentima, koji su smešteni u ustanove iz st. 1, 2. i 3. ovog člana obezbeđuju se, u skladu sa mogućnostima ustanove, kulturne, umetničke, sportske i rekreativne aktivnosti.~~

ČLAN 20.

DOM UČENIKA JE USTANOVA KOJA OBEZBEĐUJE SMEŠTAJ, ISHRANU I VASPITNI RAD SA UČENICIMA.

UČENIČKI CENTAR JE USTANOVA KOJA OBEZBEĐUJE SMEŠTAJ, ISHRANU, VASPITNI RAD I ODMOR SA UČENICIMA.

STUDENSKI CENTAR JESTE USTANOVA KOJA OBEZBEĐUJE SMEŠTAJ I ISHRANU STUDENATA.

DOM UČENIKA, ODNOSNO UČENIČKI CENTAR, MOŽE DA OBEZBEĐUJE SMEŠTAJ I ISHRANU STUDENATA, A STUDENSKI CENTAR SMEŠTAJ, ISHRANU I VASPITNI RAD SA UČENICIMA, U OKVIRU NEPOPUNJENIH SMEŠTAJNIH KAPACITETA.

ODLUKU IZ STAVA 4. OVOG ČLANA DONOSI UPRAVNI ODBOR USTANOVE, UZ SAGLASNOST MINISTRA.

SMEŠTAJ UČENIKA, ODNOSNO STUDENATA U USTANOVAMA IZ ST. 1-3. OVOG ČLANA ORGANIZUJE SE ODVOJENO PREMA POLU I UZRASTU.

UČENICIMA, ODNOSNO STUDENTIMA, KOJI SU SMEŠTENI U USTANOVE IZ ST. 1-3. OVOG ČLANA OBEZBEĐUJU SE, U SKLADU SA MOGUĆNOSTIMA USTANOVE, KULTURNE, UMETNIČKE, SPORTSKE I REKREATIVNE AKTIVNOSTI.

Delatnost odmarališta

Član 21.

Učeničko odmaralište i studentsko odmaralište jesu ustanove koje obezbeđuju odmor i ~~oporavak~~ DODATNE AKTIVNOSTI učenika, odnosno studenata, uključujući staranje o zaštiti zdravlja i bezbednosti učenika, odnosno studenata.

Učenicima, odnosno studentima koji su smešteni u ustanove iz stava 1. ovog člana obezbeđuju se, u skladu sa mogućnostima ustanove, kulturne, umetničke, sportske i rekreativne aktivnosti.

Uslovi za osnivanje, početak rada i obavljanje delatnosti

Član 26.

Ustanova može da se osnuje ako:

~~1) postoji potreba za smeštajem i ishranom učenika i studenata, odnosno za odmorom i oporavkom učenika i studenata ili za kulturnim, umetničkim, sportskim i rekreativnim aktivnostima i informisanjem učenika i studenata;~~

1) POSTOJI POTREBA ZA SMEŠTAJEM I ISHRANOM UČENIKA I STUDENATA, ODNOSNO ZA ODMOROM I DODATNIM AKTIVNOSTIMA UČENIKA I STUDENATA;

2) ima program rada;

3) ima obezbeđena sredstva za osnivanje i rad.

Drugo pravno ili fizičko lice može da osnuje ustanovu ako, osim uslova iz stava 1. ovog člana, ima garanciju poslovne banke da su obezbeđena sredstva potrebna za tri godine rada, odnosno za nastavak korišćenja prava u drugoj ustanovi u slučaju prestanka rada te ustanove.

Ustanova može da počne sa radom i da obavlja delatnost ako ispunjava uslove za osnivanje i ima:

1) propisani prostor i opremu;

2) propisani broj i strukturu zaposlenih u radnom odnosu na neodređeno vreme, a u domu učenika i propisan broj vaspitača i stručnih saradnika;

3) obezbeđene higijensko-tehničke uslove, u skladu sa zakonom.

Ustanova je dužna da u poslovanju hranom koristi uputstvo za dobru proizvođačku i higijensku praksu i primenu HACCP standarda, ODNOSNO PRIMENU AKTUELNIH STANDARDA, u skladu sa zakonom kojim se uređuje bezbednost hrane.

Osnivač ustanove ne može da bude fizičko lice koje je pravnosnažnom presudom osuđeno za krivično delo za koje je izrečena bezuslovna kazna zatvora u trajanju od najmanje tri meseca ili koje je osuđeno za: krivično delo nasilje u porodici, oduzimanje maloletnog lica, zapuštanje i zlostavljanje maloletnog lica ili rodoskrvnjenje; za krivično delo primanja mita ili davanja mita; za krivično delo iz grupe krivičnih dela protiv polne slobode, protiv pravnog saobraćaja i protiv čovečnosti i drugih dobara zaštićenih međunarodnim pravom, bez obzira na izrečenu krivičnu sankciju, ni lice za koje je, u skladu sa zakonom, utvrđeno diskriminatorno ponašanje.

Ustanova se upisuje u sudski registar kad nadležni organ utvrdi da su ispunjeni uslovi za osnivanje, početak rada i obavljanje delatnosti.

Upisom u sudski registar ustanova stiče svojstvo pravnog lica.

Bliže uslove za osnivanje, početak rada i obavljanje delatnosti ustanova propisuje ministar.

Standarde kvaliteta ishrane učenika i studenata propisuje ministar.

Standarde za kategorizaciju objekata učeničkog i studentskog standarda, kategorije objekata i način sticanja i promene kategorije objekata propisuje ministar.

Zabrana rada ustanove i oduzimanje dozvole za rad

Član 30.

Ustanovi se oduzima dozvola za rad kada joj se zabrani rad, u skladu sa zakonom.

Kada organ nadležan za vršenje inspeksijskog nadzora utvrdi da ustanova ne ispunjava propisane uslove za rad ili ne obavlja delatnost na propisani način, odrediće joj rok za ispunjenje uslova, odnosno otklanjanje nepravilnosti u obavljanju delatnosti i o tome će obavestiti osnivača.

~~Ako ustanova ne otkloni utvrđene nepravilnosti iz stava 2. ovog člana u određenom roku, Ministarstvo će rešenjem zabraniti rad ustanove i oduzeće dozvolu za rad.~~

AKO USTANOVA NE OTKLONI NEZAKONITOST U OSTAVLJENOM ROKU, ORGAN NADLEŽAN ZA VRŠENJE INSPEKCIJSKOG NADZORA JE OVLAŠĆEN DA DONESE REŠENJE I IZREKNE MERU KOJOM, DO OTKLANJANJA NEZAKONITOSTI, USTANOVI ZABRANJUJE OBAVLJANJE DELATNOSTI.

AKO USTANOVA NE POSTUPI U SKLADU SA REŠENJEM I IZREČENOM MEROM IZ STAVA 3, MINISTARSTVO ĆE REŠENJEM ZABRANITI RAD USTANOVE I ODUZEĆE JOJ DOZVOLU ZA RAD.

~~Rešenje iz stava 3. konačno je.~~

REŠENJE IZ STAVA 4. OVOG ČLANA KONAČNO JE.

Ministarstvo će o zabrani rada ustanove i oduzimanju dozvole za rad obavestiti osnivača.

Učenici, odnosno studenti koji su smešteni u ustanovu kojoj je zabranjen rad imaju pravo na smeštaj i ishranu u tekućoj školskoj godini u drugoj ustanovi koju odredi Ministarstvo.

Program vaspitnog rada u ustanovama učeničkog standarda

Član 41.

Vaspitni rad u domu učenika, odnosno učeničkom centru ostvaruje se na osnovu programa vaspitnog rada.

Program vaspitnog rada donosi upravni odbor ustanove iz stava 1. ovog člana, na predlog pedagoškog veća, u skladu sa osnovama vaspitnog programa.

U ustanovama učeničkog i studentskog standarda čije je sedište na teritoriji jedinice lokalne samouprave u kojoj je jezik nacionalne manjine u službenoj upotrebi, nacionalni saveti nacionalnih manjina predlažu mere i deo programa vaspitnog rada sa učenicima u ustanovama učeničkog standarda, koji se odnose na afirmaciju međuetničke tolerancije i multikulturalizma.

~~Osnove vaspitnog programa donosi Nacionalni prosvetni savet, u skladu sa zakonom kojim se uređuju osnove sistema obrazovanja i vaspitanja.~~

OSNOVE VASPITNOG PROGRAMA PO PRIBAVLJENOM MIŠLJENJU NACIONALNOG PROSVETNOG SAVETA DONOSI MINISTAR, U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU OSNOVE SISTEMA OBRAZOVANJA I VASPITANJA.

Programom vaspitnog rada utvrđuju se: ciljevi, zadaci, ISHODI, vrste, trajanje i oblici rada i druga pitanja od značaja za vaspitni rad.

Vaspitni rad ostvaruje se na srpskom jeziku.

Za pripadnike nacionalne manjine vaspitni rad ostvaruje se na maternjem jeziku, dvojezično ili na srpskom jeziku, u skladu sa posebnim zakonom.

Vaspitni rad može da se izvodi i na stranom jeziku ili dvojezično, uz saglasnost ministra.

Vaspitni rad za lica koja koriste jezik znakova izvodi se na jeziku znakova i pomoću sredstava tog jezika.

Program vaspitnog rada ostvaruje se u vaspitnim grupama do 25 učenika.

Evidencija

Član 45.

Ustanove vode evidenciju i izdaju isprave učenicima i studentima, u skladu sa zakonom.

Evidencija se vodi na srpskom jeziku, ćirilčkim pismom, a na jezicima nacionalnih manjina u skladu sa posebnim zakonom.

Dom učenika, odnosno učenički centar vodi: knjigu matične evidencije o učenicima, dnevnik vaspitnog rada, knjigu evidencije rada stručnih saradnika i evidenciju o dnevnom dežurstvu.

Dnevnik vaspitnog rada vodi vaspitač, a knjigu evidencije rada stručnog saradnika vodi stručni saradnik (~~pedagoška dokumentacija~~).

Dom učenika, odnosno učenički centar, na osnovu knjige matične evidencije o učenicima, učeniku izdaje učeničku legitimaciju, odnosno elektronsku karticu.

Studentski centar vodi: knjigu matične evidencije o studentima i registarski karton studenta.

~~Studentski centar vodi i knjigu domaćih gostiju i knjigu stranih gostiju, u skladu sa zakonom kojim se uređuje kretanje i boravak stranaca.~~

USTANOVE UČENIČKOG I STUDENTSKOG STANDARDA VODE KNJIGU DOMAĆIH GOSTIJU I KNJIGU STRANIH GOSTIJU, U SKLADU SA PROPISOM KOJIM SE UREĐUJU USLOVI ZA ULAZAK, KRETANJE, BORAVAK I VRAĆANJE STRANACA.

Studentski centar, na osnovu knjige matične evidencije o studentima, studentu izdaje studentsku legitimaciju, odnosno elektronsku karticu.

Učeničko, odnosno studentsko odmaralište vodi: evidenciju o smeštenim učenicima, odnosno studentima, u skladu sa zakonom o turizmu.

Ustanove iz st. 3, 6. i 9. ovog člana trajno čuvaju knjige matične evidencije o učenicima, odnosno studentima, a ostalu evidenciju 10 godina.

~~Ustanove iz st. 3, 6. i 9. ovog člana dužne su da evidenciju vode u pismenoj i elektronskoj formi i da podatke upisane u evidenciju dostavljaju Ministarstvu.~~

USTANOVE IZ ST. 3, 6. I 9. OVOG ČLANA DUŽNE SU DA EVIDENCIJU VODE U PISMENOJ ILI ELEKTRONSKOJ FORMI I DA PODATKE UPISANE U EVIDENCIJU, PREMA POTREBI DOSTAVLJAJU MINISTARSTVU.

Sadržaj i način vođenja evidencije i izgled i sadržaj učeničke i studentske legitimacije, odnosno elektronske kartice, kao i način i rokove dostavljanja podataka iz evidencije Ministarstvu, propisuje ministar.

Podaci o ustanovi

Član 45b

Podaci o ustanovi su podaci u vezi sa pravnim statusom ustanove, odnosno statusom ustanove u sistemu učeničkog i studentskog standarda, podaci o obavljanju osnovne delatnosti (smeštaj, ishrana, vaspitni rad, odmor i ~~oporavak i kulturne, umetničke, sportske i rekreativne aktivnosti i informisanje~~) DODATNE AKTIVNOSTI, obavljanju druge delatnosti, razvojnom i godišnjem planu rada i drugim aktima ustanove, organima ustanove, objektu i radnim jedinicama ustanove, dozvoli za rad i kategorizaciji ustanove.

Ustanova u kojoj se ostvaruje pravo učenika na vaspitni rad vodi posebnu evidenciju o vaspitnom, odnosno stručnom radu, koju čine podaci o vaspitnim grupama, rasporedu aktivnosti u toku vaspitnog, odnosno stručnog rada, dnevnom dežurstvu, saradnji sa roditeljima, odnosno starateljima učenika i školom, zdravstvenim i drugim ustanovama, programu vaspitnog, odnosno stručnog rada i njihovom ostvarivanju.

Član 45e

Podatke o ustanovi, odnosno drugoj organizaciji koja obavlja pojedine poslove iz delatnosti učeničkog i studentskog standarda za potrebe vođenja registra ustanova i drugih organizacija prikuplja Ministarstvo.

Podatke o učenicima, odnosno studentima – za evidenciju za ostvarivanje prava na smeštaj, ishranu, odmor i ~~opravak~~ DODATNE AKTIVNOSTI, a za učenika i za vaspitni rad, prikuplja ustanova i dostavlja Ministarstvu podatke o broju korisnika.

Podatke o učenicima, odnosno studentima – za evidenciju o odobrenim učeničkim i studentskim kreditima i stipendijama i stipendijama za izuzetno nadarene učenike i studente prikuplja Ministarstvo, odnosno odgovarajuća poslovna banka, koja ih u skladu sa zaključenim ugovorom dostavlja Ministarstvu.

Podatke o zaposlenima prikuplja ustanova i dostavlja Ministarstvu podatke o broju zaposlenih i lične podatke o vaspitačima i stručnim saradnicima – psiholozima i pedagogima za potrebe vođenja registra vaspitača, psihologa i pedagoga.

U postupku ostvarivanja prava iz oblasti učeničkog i studentskog standarda zabranjeno je objavljivati javno na rang listi sledeće lične podatke o učenicima, odnosno studentima: jedinstveni matični broj građana učenika i studenata, adrese njihovog stanovanja, brojeve telefona, kao i naročito osetljive podatke o učenicima, odnosno studentima.

IV. ORGANI USTANOVA

Organi ustanove

Član 47.

Organi ustanove jesu: direktor i upravni odbor.

Dom učenika i učenički centar pored organa iz stava 1. ovog člana imaju i pedagoško veće, kao stručni organ I DRUGE STRUČNE ORGANE I TIMOVE.

U ustanovi čiji je osnivač drugo pravno ili fizičko lice uslovi za imenovanje upravnog odbora, njegov mandat i sastav, kao i uslovi za direktora, njegov mandat i razlozi za prestanak dužnosti, uređuju se osnivačkim aktom i statutom ustanove.

U pogledu nadležnosti upravnog odbora i direktora u ustanovi iz stava 3. ovog člana shodno se primenjuju odredbe ovog zakona koje se odnose na ustanove čiji je osnivač Republika Srbija, autonomna pokrajina i jedinica lokalne samouprave.

Direktor ustanove

Član 53.

Direktor rukovodi ustanovom.

~~Za direktora ustanove može biti imenovano lice koje je steklo visoko obrazovanje na studijama drugog stepena (master akademske studije, specijalističke akademske studije ili specijalističke strukovne studije) ili lice koje je steklo visoko obrazovanje na osnovnim studijama na fakultetu u trajanju od najmanje četiri godine, a koje je u pogledu prava koja iz njega proizlaze izjednačeno sa akademskim nazivom master.~~

ZA DIREKTORA USTANOVE MOŽE BITI IMENOVANO LICE KOJE JE STEKLO VISOKO OBRAZOVANJE NA STUDIJAMA DRUGOG STEPENA ILI LICE KOJE JE STEKLO VISOKO OBRAZOVANJE NA OSNOVNIM STUDIJAMA U TRAJANJU OD NAJMANJE 4 GODINE PO PROPISIMA KOJI SU UREĐIVALI VISOKO OBRAZOVANJE DO 10. SEPTEMBRA 2005. GODINE.

Za direktora doma učenika, učeničkog centra, učeničkog odmarališta, studentskog centra i studentskog odmarališta može biti imenovano lice koje osim uslova iz stava 2. ovog člana ima i najmanje pet godina rada sa visokim obrazovanjem.

Za direktora učeničkog kulturnog centra, studentskog kulturnog centra i doma kulture može biti imenovano lice koje osim uslova iz stava 2. ovog člana ima i najmanje pet godina rada u oblasti obrazovanja ili kulture.

Mandat direktora traje četiri godine.

Za direktora ne može biti imenovano lice:

1) koje je pravosnažnom presudom osuđeno za krivično delo za koje je izrečena bezuslovna kazna zatvora u trajanju od najmanje tri meseca ili koje je osuđeno za: krivično delo nasilje u porodici, oduzimanje maloletnog lica, zapuštanje i zlostavljanje maloletnog lica ili rodoskrvnjenje; za krivično delo primanja mita ili davanja mita; za krivično delo iz grupe krivičnih dela protiv polne slobode, protiv pravnog saobraćaja i protiv čovečnosti i drugih dobara zaštićenih međunarodnim pravom, bez obzira na izrečenu krivičnu sankciju, ni lice za koje je, u skladu sa zakonom, utvrđeno diskriminatorno ponašanje;

2) kome je izrečena mera zaštite od nasilja u porodici.

O pravima, obavezama i odgovornostima direktora odlučuje upravni odbor ustanove, u skladu sa ovim zakonom i statutom ustanove.

ČLAN 59A

U USTANOVU DIREKTOR MOŽE OBRAZOVATI SLEDEĆE TIMOVE:

- 1) TIM ZA PRUŽANJE PODRŠKE INKLUZIVNOM OBRAZOVANJU UČENIKA;
- 2) TIM ZA ZAŠTITU OD DISKRIMINACIJE, NASILJA, ZLOSTAVLJANJA I ZANEMARIVANJA;
- 3) TIM ZA SAMOVREDNOVANJE;
- 4) TIM ZA OBEZBEĐIVANJE KVALITETA I RAZVOJ USTANOVE;
- 5) TIM ZA PROFESIONALNI RAZVOJ;

6) DRUGE TIMOVE ZA OSTVARIVANJE ODREĐENIH ZADATAKA, PROGRAMA ILI PROJEKATA.

V. ZAPOSLENI U USTANOVU

Vaspitači i stručni saradnici

Član 60.

Vaspitni rad sa učenicima u domu učenika, odnosno učeničkom centru, ostvaruje vaspitač.

Stručne poslove u domu učenika, odnosno učeničkom centru obavljaju stručni saradnik – psiholog (u daljem tekstu: psiholog) i stručni saradnik – pedagog (u daljem tekstu: pedagog) .

Zavisno od potreba ustanove i programa koji se ostvaruje stručne poslove u domu učenika, učeničkom centru, odnosno drugoj ustanovi učeničkog i studentskog standarda mogu da obavljaju i drugi stručni saradnici: bibliotekar, medijatekar, zdravstveni radnik, defektolog, sociolog, animator kulturnih programa, animator sportskih aktivnosti i animator rekreativnih aktivnosti.

~~Stručni saradnik – asistent angažuje se radi sveobuhvatne podrške i pomoći učeniku, odnosno studentu iz osetljivih društvenih grupa, radi uključivanja u obrazovno-vaspitni sistem.~~

~~Poslove vaspitača i stručnog saradnika iz st. 1. i 2. ovog člana može da obavlja lice koje je steklo odgovarajuće visoko obrazovanje na studijama drugog stepena (master akademske studije, specijalističke akademske studije ili specijalističke strukovne studije) ili lice koje je steklo visoko obrazovanje na osnovnim studijama na fakultetu u trajanju od najmanje četiri godine, a koje je u pogledu prava koja iz njega proizlaze izjednačeno sa akademskim nazivom master.~~

POSLOVE VASPITAČA I STRUČNOG SARADNIKA IZ ST. 1, 2 I 3. OVOG ČLANA, MOŽE DA OBAVLJA LICE KOJE JE STEKLO ODGOVARAJUĆE VISOKO OBRAZOVANJE NA STUDIJAMA DRUGOG STEPENA ILI LICE KOJE JE STEKLO VISOKO OBRAZOVANJE NA OSNOVNIM STUDIJAMA NA FAKULTETU U TRAJANJU OD NAJMANJE ČETIRI GODINE, A KOJE JE U POGLEDU PRAVA KOJA IZ NJEGA PROIZLAZE IZJEDNAČENO SA AKADEMSKIM NAZIVOM MASTER.

Vaspitni rad i stručni poslovi u domu učenika, odnosno učeničkom centru ostvaruju se u toku školske godine.

U okviru nedeljnog punog radnog vremena vaspitač, psiholog i pedagog imaju normu od najmanje 30 sati neposrednog rada sa učenicima.

Bliže uslove u pogledu vrste obrazovanja vaspitača i stručnog saradnika iz st. 1. i 2. ovog člana i uslove i kriterijume za izbor ~~stručnog saradnika – asistenta~~, kao i pedagošku normu vaspitača i psihologa i pedagoga, propisuje ministar.

RADNA MESTA ZDRAVSTVENE STRUKE U USTANOVAMA STANDARDA ČLAN 60A

POSLOVE KOJIMA SE UNAPREĐUJE NEGA, PREVENTIVNA – ZDRAVSTVENA I SOCIJALNA ZAŠTITA U DOMU UČENIKA, ODNOSNO UČENIČKOM CENTRU, OBAVLJAJU SARADNICI.

ZADATAK SARADNIKA JESTE DA SVOJIM ZNANJEM, SAVETODAVNIM I STRUČNIM RADOM OBEZBEDI KVALITETNIJE OSTVARIVANJE NEGE, PREVENTIVNE – ZDRAVSTVENE I SOCIJALNE ZAŠTITE.

BLIŽE USLOVE U POGLEDU VRSTE OBRAZOVANJA SARADNIKA, KAO I USLOVE I KRITERIJUME ZA IZBOR SARADNIKA PROPISUJE MINISTAR.

Zadatak vaspitača, psihologa i pedagoga

Član 61.

Zadatak vaspitača jeste da svojim stručnim znanjem i radom osigura ostvarivanje programa vaspitnog rada, uvažavajući potrebe učenika.

~~U ustanovi se obezbeđuje vaspitni rad u toku dana i noćno dežurstvo.~~

U USTANOVU SE OBEZBEĐUJE VASPITNI RAD U TOKU DANA, NOĆNO DEŽURSTVO ILI DOSTUPNOST, ODNOSNO PRIPRAVNOST VASPITAČA.

Zadatak psihologa, odnosno pedagoga jeste da svojim stručnim znanjem, savetodavnim i drugim oblicima rada unapređuje vaspitni rad u ustanovi, pruža stručnu pomoć učenicima i podršku vaspitačima i da saraduje sa roditeljima, odnosno starateljima učenika po pitanjima koja su od značaja za obrazovanje i vaspitanje učenika.

Program rada psihologa i pedagoga propisuje ministar.

Licenca i registar vaspitača, psihologa i pedagoga

Član 65.

Licenca je javna isprava.

Ministarstvo izdaje licencu i vodi registar vaspitača, psihologa i pedagoga kojima je izdata licenca. U registar se unose i podaci o SUSPENZIJI I oduzimanju licence.

Registar je javan.

Sadržaj i način vođenja registra, kao i obrazac licence – propisuje ministar.

Oduzimanje licence

Član 67.

~~Licenca se oduzima vaspitaču, psihologu ili pedagogu:~~

~~1) koji je tokom obavljanja poslova osuđen za krivično delo iz grupe krivičnih dela protiv službene dužnosti ili za krivično delo iz grupe krivičnih dela protiv polne slobode i protiv pravnog saobraćaja;~~

~~2) kome je otkazan ugovor o radu zbog povrede zabrane iz čl. 36–38. ovog zakona.~~

~~Rešenje ministra o oduzimanju licence konačno je u upravnom postupku.~~

~~Lice kome je oduzeta licenca nema pravo na njeno ponovno izdavanje niti na rad u ustanovi.~~

~~Oduzeta licenca vraća se Ministarstvu preko ustanove.~~

~~Ustanova ima obavezu da odmah dostavi Ministarstvu dokaz o osnovu za oduzimanje licence vaspitača, psihologa ili pedagoga zaposlenog u ustanovi.~~

SUSPENZIJA LICENCE VASPITAČU I STRUČNOM SARADNIKU

ČLAN 67.

U TOKU VAŽENJA, LICENCA MOŽE DA BUDE SUSPENDOVANA.

LICENCA SE SUSPENDUJE VASPITAČU I STRUČNOM SARADNIKU:

1) KOJI PREMA IZVEŠTAJU PROSVETNOG SAVETNIKA NE OSTVARUJE VASPITNI RAD NA NAČIN I PO POSTUPKU KOJIM SE OMOGUĆAVA POSTIZANJE ISHODA KOJI SU PROPISANI U OSNOVAMA VASPITNOG PROGRAMA;

2) KOJI SE PREMA IZVEŠTAJU PROSVETNOG SAVETNIKA NIJE STRUČNO USAVRŠAVAO, A PROSVETNI SAVETNIK U SVOM IZVEŠTAJU UTVRDI DA RAZLOZI ZA TO NISU OPRAVDANI.

USTANOVA IMA OBAVEZU DA MINISTARSTVU DOSTAVI PODATKE O RAZLOZIMA ZA SUSPENZIJU LICENCE VASPITAČA I STRUČNOG SARADNIKA ODMAH, A NAJKASNIJE U ROKU OD TRI DANA OD PRIJEMA IZVEŠTAJA IZ STAVA 2. OVOG ČLANA.

VASPITAČ I STRUČNI SARADNIK IMA PRAVO DA IZJAVI PRIMEDBU MINISTRU NA IZVEŠTAJ PROSVETNOG SAVETNIKA IZ STAVA 2. OVOG ČLANA, U ROKU OD OSAM DANA OD DANA PRIJEMA IZVEŠTAJA.

MINISTAR REŠENJEM ODLUČUJE O SUSPENZIJI LICENCE U ROKU OD OSAM DANA OD ISTEKA ROKA ZA PODNOŠENJE PRIMEDBE.

REŠENJE MINISTRA O SUSPENZIJI LICENCE KONAČNO JE U UPRAVNOM POSTUPKU.

SUSPENZIJA LICENCE TRAJE NAJDUŽE ŠEST MESECI.

VASPITAČU I STRUČNOM SARADNIKU KOME JE SUSPENDOVANA LICENCA IZ RAZLOGA NAVEDENIH U STAVU 2. TAČKA 1) OVOG ČLANA, UKIDA SE SUSPENZIJA, UKOLIKO NAJKASNIJE U ROKU OD ŠEST MESECI OD DOSTAVLJANJA REŠENJA MINISTRA PONOVO POLOŽI ISPIT ZA LICENCU, A AKO GA NE POLOŽI, PRESTAJE MU RADNI ODNOS.

DOK TRAJE SUSPENZIJA LICENCE VASPITAČ PRISUSTVUJE AKTIVNOSTIMA DRUGIH VASPITAČA KOJE MU ODREĐUJE DIREKTOR, A STRUČNI SARADNIK RADU STRUČNOG SARADNIKA U DRUGOJ USTANOVI KOJU ODREDI DIREKTOR.

VASPITAČU I STRUČNOM SARADNIKU KOME JE SUSPENDOVANA LICENCA, NA OSNOVU STAVA 2. TAČKA 2) OVOG ČLANA, UKIDA SE SUSPENZIJA AKO U ROKU OD ŠEST MESECI OD SUSPENZIJE DOSTAVI DOKAZE O ODGOVARAJUĆEM STRUČNOM USAVRŠAVANJU.

VASPITAČ I STRUČNI SARADNIK ZA VREME TRAJANJA SUSPENZIJE LICENCE OSTVARUJE PRAVO NA NAKNADU PLATE U VISINI OD 65% PLATE KOJU JE PRIMIO ZA MESEC KOJI PRETHODI MESECU U KOME MU JE SUSPENDOVANA LICENCA.

ODUZIMANJE LICENCE VASPITAČU I STRUČNOM
SARADNIKU

ČLAN 67A

LICENCA SE ODUZIMA VASPITAČU I STRUČNOM SARADNIKU:

1) KOJI JE PRAVOSNAŽNOM PRESUDOM OSUĐEN ZA KRIVIČNO DELO: NASILJA U PORODICI, ODUZIMANJE MALOLETNOG LICA, ZAPUŠTANJE I ZLOSTAVLJANJE MALOLETNOG LICA ILI RODOSKVRNUĆE, PRIMANJE MITA ILI DAVANJE MITA, PROTIV POLNE SLOBODE, PRAVNOG SAOBRAĆAJA I ČOVEČNOSTI I DRUGIH DOBARA ZAŠTIĆENIH MEĐUNARODNIM PRAVOM, BEZ OBZIRA NA IZREČENU KRIVIČNU SANKCIJU;

2) AKO ODBIJE VRŠENJE STRUČNO-PEDAGOŠKOG NADZORA;

3) KOME JE SUSPENDOVANA LICENCA U SKLADU SA ČLANOM 67. OVOG ZAKONA, A STEKLI SU SE USLOVI ZA NOVU SUSPENZIJU.

LICENCA SE ODUZIMA NA PERIOD OD PET GODINA.

LICE KOME JE ODUZETA LICENCA NEMA PRAVO NA RAD U OBLASTI VASPITANJA I OBRAZOVANJA.

IZUZETNO, OD STAVA 2. OVOG ČLANA, LICE KOME JE ODUZETA LICENCA IZ RAZLOGA PROPISANIH U STAVU 1. TAČKA 1) OVOG ČLANA NEMA PRAVO NA NJENO PONOVO IZDAVANJE NITI NA RAD U USTANOVU.

REŠENJE MINISTRA O ODUZIMANJU LICENCE KONAČNO JE U UPRAVNOM POSTUPKU.

ODUZETA LICENCA VRAĆA SE MINISTARSTVU PREKO USTANOVE U KOJOJ JE LICE ZAPOSLENO.

LICE KOME JE ODUZETA LICENCA NA PERIOD OD PET GODINA, PO ISTEKU TOG ROKA MOŽE DA PODNESE MINISTARSTVU ZAHTEV ZA PONOVO POLAGANJE ISPITA ZA LICENCU.

LICE KOME JE ODUZETA LICENCA NA PERIOD OD PET GODINA STIČE PRAVO DA MINISTARSTVU PODNESE ZAHTEV ZA PONOVO IZDAVANJE LICENCE, UZ DOSTAVLJANJE DOKAZA O POLOŽENOM ISPITU IZ STAVA 7. OVOG ČLANA.”

Usavršavanje zaposlenih

~~Član 68.~~

~~Zaposleni su dužni da se stručno usavršavaju u toku rada kada to zahteva potreba procesa rada.~~

~~Stručno usavršavanje zaposlenih planira direktor ustanove.~~

~~Vaspitač, psiholog i pedagog dužni su da se stalno stručno usavršavaju.~~

STRUČNO USAVRŠAVANJE I PROFESIONALNI RAZVOJ VASPITAČA I
STRUČNOG SARADNIKA

ČLAN 68.

VASPITAČ I STRUČNI SARADNIK, SA LICENCOM I BEZ LICENCE, DUŽAN JE DA SE STALNO STRUČNO USAVRŠAVA RADI USPEŠNIJEG OSTVARIVANJA I UNAPREĐIVANJA VASPITNO – OBRAZOVNOG RADA I STICANJA, ODNOSNO UNAPREĐIVANJA KOMPETENCIJA POTREBNIH ZA RAD, U SKLADU SA OPŠTIM

PRINCIPIMA ZA POSTIZANJE CILJEVA I ISHODA IZ OSNOVA VASPITNOG PROGRAMA.

U TOKU STRUČNOG USAVRŠAVANJA VASPITAČ I STRUČNI SARADNIK MOŽE PROFESIONALNO DA NAPREDUJE STICANJEM ZVANJA: PEDAGOŠKI SAVETNIK, SAMOSTALNI PEDAGOŠKI SAVETNIK, VIŠI PEDAGOŠKI SAVETNIK I VISOKI PEDAGOŠKI SAVETNIK.

VASPITAČ I STRUČNI SARADNIK OSTVARUJE PRAVO NA UVEĆANU PLATU ZA STEČENO ZVANJE.

VASPITAČ I STRUČNI SARADNIK IMA PRAVO NA ODSUSTVO IZ USTANOVE U TRAJANJU OD TRI RADNA DANA GODIŠNJE RADI POHAĐANJA ODOBRENOG OBLIKA, NAČINA I SADRŽAJA STRUČNOG USAVRŠAVANJA. RASPORED ODSUSTVA VASPITAČA I STRUČNOG SARADNIKA RADI STRUČNOG USAVRŠAVANJA PLANIRA PEDAGOŠKI KOLEGIJUM ILI PEDAGOŠKO VEĆE.

PLAN STRUČNOG USAVRŠAVANJA U SKLADU SA PRIORITETIMA USTANOVE RADI OSTVARIVANJA CILJEVA VASPITANJA I OBRAZOVANJA I STANDARDA POSTIGNUĆA I PRIORITETIMA MINISTARSTVA, DONOSI ORGAN UPRAVLJANJA USTANOVE.

PODATKE O PROFESIONALNOM RAZVOJU VASPITAČ I STRUČNI SARADNIK ČUVA U MAPI PROFESIONALNOG RAZVOJA (U DALJEM TEKSTU: PORTFOLIO).

PRIORITETNE OBLASTI ZA PERIOD OD TRI GODINE, OBLIKE STRUČNOG USAVRŠAVANJA, PROGRAME I NAČIN ORGANIZOVANJA STALNOG STRUČNOG USAVRŠAVANJA, USLOVE, ORGAN KOJI ODLUČUJE O STICANJU ZVANJA I POSTUPAK NAPREDOVANJA, STICANJE ZVANJA U TOKU STRUČNOG USAVRŠAVANJA VASPITAČA I STRUČNIH SARADNIKA, OBRAZAC UVERENJA O SAVLADANOM PROGRAMU, SADRŽAJ PORTFOLIJA I DRUGA PITANJA OD ZNAČAJA ZA STRUČNO USAVRŠAVANJE, PROPISUJE MINISTAR.

Prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih u ustanovi

Član 69.

U pogledu prava, obaveza i odgovornosti zaposlenih u ustanovi primenjuje se zakon kojim se uređuju radni odnosi, OSNIVANJE I RAD JAVNIH SLUŽBI, ako ovim zakonom nije drugačije određeno.

O pojedinačnim pravima, obavezama i odgovornostima zaposlenih u ustanovi odlučuje direktor ustanove, u skladu sa zakonom, kolektivnim ugovorom i ugovorom o radu.

ČLAN 91A

BLIŽI USLOVI ZA RAD PROSVETNOG INSPEKTORA PROPISUJU SE U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE INSPEKCIJSKI NADZOR U OBLASTI OBRAZOVANJA I VASPITANJA.

Stručno-pedagoški nadzor u domu učenika, odnosno učeničkom centru

Član 93.

Poslove stručno-pedagoškog nadzora u domu učenika, odnosno učeničkom centru vrši prosvetni savetnik, u skladu sa zakonom kojim se uređuju osnove sistema obrazovanja i vaspitanja.

~~Prosvetni savetnik:~~

- ~~1) vrednuje kvalitet rada i ostvarivanje razvojnog plana ustanove;~~
- ~~2) savetuje i pruža stručnu pomoć vaspitaču, psihologu, pedagogu i direktoru radi poboljšanja kvaliteta njihovog rada i rada ustanove;~~
- ~~3) savetuje i pruža stručnu pomoć ustanovi u obezbeđivanju zaštite učenika, odnosno studenata i zaposlenih od diskriminacije, nasilja i zlostavljanja;~~
- ~~3) ostvaruje neposredni uvid u rad ustanove, vaspitača, psihologa, pedagoga i direktora;~~
- ~~4) prisustvuje izvođenju vaspitnog rada u domu učenika;~~
- ~~5) predlaže ustanovi, ministru i nadležnim organima preduzimanje neophodnih mera za otklanjanje nepravilnosti i nedostataka u obavljanju vaspitnog i stručnog rada i za njihovo unapređivanje.~~

PROSVETNI SAVETNIK:

- 1) VREDNUJE KVALITET RADA USTANOVE, ODNOSNO DOMA UČENIKA NA OSNOVU UTVRĐENIH STANDARDA I OSTVARIVANJA RAZVOJNOG PLANA;
- 2) PRATI POŠTOVANJE OPŠTIH PRINCIPA I OSTVARIVANJE CILJEVA VASPITNOG RADA;
- 3) SAVETUJE I PRUŽA STRUČNU POMOĆ VASPITAČU, STRUČNOM SARADNIKU I DIREKTORU RADI POBOLJŠANJA KVALITETA NJIHOVOG RADA I RADA USTANOVE;
- 4) SAVETUJE I PRUŽA STRUČNU POMOĆ USTANOVU, ODNOSNO DOMU UČENIKA U OBEZBEĐIVANJU ZAŠTITE UČENIKA I ZAPOSLENIH OD DISKRIMINACIJE, NASILJA, ZLOSTAVLJANJA I ZANEMARIVANJA U USTANOVU;
- 5) OSTVARUJE NEPOSREDAN UVID U RAD USTANOVE, ODNOSNO DOMA UČENIKA, VASPITAČA, STRUČNOG SARADNIKA I DIREKTORA;
- 6) PRISUSTVUJE SPROVOĐENJU VASPITNOG RADA U USTANOVU;
- 7) PROCENJUJE ISPUNJENOST USLOVA ZA STICANJE ZVANJA;
- 8) PREDLAŽE USTANOVU, MINISTRU I NADLEŽNIM ORGANIMA PREDUZIMANJE NEOPHODNIH AKTIVNOSTI ZA OTKLANJANJE NEDOSTATAKA I UNAPREĐIVANJE OBAVLJANJA VASPITNOG RADA, A UKOLIKO UTVRDI NEPRAVILNOSTI U RADU INICIRA POKRETANJE POSTUPKA INSPEKCIJSKOG NADZORA, U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE INSPEKCIJSKI NADZOR I ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJE INSPEKCIJSKI NADZOR U OBLASTI VASPITANJA I OBRAZOVANJA.

Član 95.

Novčanom kaznom od 100.000 do 1.000.000 dinara kazniće se za prekršaj ustanova ako:

- 1) omogući učeniku, odnosno studentu korišćenje prava iz oblasti učeničkog ili studentskog standarda suprotno odredbama zakona;
- 2) obavlja drugu delatnost bez saglasnosti osnivača (član 23);
- 3) obavlja delatnost van sedišta ustanove u izdvojenoj radnoj jedinici koja nije odobrena dozvolom za rad ustanove (član 27);
- 4) počne sa radom i obavljanjem delatnosti pre nego što se utvrdi da ispunjava uslove za početak rada (član 28);
- 5) izvrši promenu naziva, sedišta, statusnu ili drugu promenu bez saglasnosti osnivača (član 29);
- 6) ne propiše ili ne sprovodi mere, način i postupak zaštite i bezbednosti učenika, odnosno studenata i zaposlenih u ustanovi (član 34);
- 7) ugrožava, omalovažava ili diskriminiše učenike, odnosno studente i zaposlene po bilo kom osnovu (član 36);
- 8) dozvoli stranačko i versko organizovanje, delovanje ili korišćenje prostora ustanove u te svrhe suprotno odredbama ovog zakona (član 38),
- 9) ne donese, odnosno Ministarstvu ne dostavi razvojni plan (član 40);
- 9a) ne vodi propisanu evidenciju (član 45);
- 9b) ukoliko javno na rang listi objavi sledeće lične podatke o učenicima, odnosno studentima: jedinstveni matični broj građana učenika i studenata, adresu njihovog stanovanja, broj telefona i naročito osetljive podatke o učenicima, odnosno studentima (član 45e);
- ~~10) ne dostavi Ministarstvu dokaz o osnovu za oduzimanje licence vaspitača, psihologa ili pedagoga zaposlenog u ustanovi (član 67).~~

Novčanom kaznom od 10.000 do 50.000 dinara kazniće se za prekršaj iz stava 1. ovog člana i direktor, kao odgovorno lice u ustanovi.

ČLAN 96A

NOVČANOM KAZNOM OD 5.000 DO 100.000 DINARA KAZNIĆE SE ZA PREKRŠAJ RODITELJ, ODNOSNO DRUGI ZAKONSKI ZASTUPNIK UČENIKA, UKOLIKO PREKRŠI, ODNOSNO NE ISPUNI OBAVEZE PROPISANE ČLANOM 15A STAV 1. OVOG ZAKONA.

**ANALIZA EFEKATA PROPISA
PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O UČENIČKOM I
STUDENTSKOM STANDARDU**

1. Koji su problemi koje zakon treba da reši?

Oblast učeničkog i studentskog standarda, kao prateću delatnost srednjeg i visokog obrazovanja, treba usaglasiti sa novim rešenjima iz oblasti obrazovanja i vaspitanja, a koja su propisana Zakonom o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja, kao opštim zakonom iz kog proizlaze svi ostali, posebni zakoni, iz ove oblasti, a između ostalog i Zakon o učeničkom i studentskom standardu. Takođe, odredbe Zakona o učeničkom i studentskom standardu, nakon osmogodišnje primene, potrebno je uskladiti sa novom usvojenom zakonskom regulativom iz oblasti srednjeg i visokog obrazovanja. Pored navedenog, postoji potreba upodobljavanja odredaba koje se odnose na zahteve u pogledu stečenog obrazovanja za direktore, vaspitače, stručne saradnike i inspektore u Ministarstvu sa Zakonom o visokom obrazovanju.

Važeći Zakon o učeničkom i studentskom standardu ne razlikuje prava, obaveze i odgovornosti učenika, od prava, obaveza i odgovornosti studenata u ustanovi, što je dovelo do određenih problema u praksi. Studenti, kao punoletna lica imaju pravo da napuste ustanovu, bez dozvole, dok učenici, kao maloletna lica, imaju obavezu javljanja vaspitaču. U praksi je u ustanovama učeničkog standarda, dolazilo do toga da učenici napuštaju ustanovu, bez dozvole vaspitača, kao i da noće van ustanove, ili se vrate u ustanovu pod dejstvom alkohola, a ustanova nije imala adekvatne mehanizme pomoću kojih bi na odgovarajući način realizovala disciplinski postupak u navedenim slučajevima. Ta rešenja sada predviđa Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o učeničkom i studentskom standardu, upravo na način što se razdvaja odgovornost učenika, od odgovornosti studenata, koja se razlikuje po samom osnovu odgovornosti, a onda se dalje posebno propisuje šta se podrazumeva pod odgovornošću učenika, a šta pod odgovornošću studenata i na koji način se navedene odgovornosti realizuju.

Pored navedenog, važećim zakonom nije precizirana obaveza roditelja učenika da uvaži preporuke nadležnog lekara zbog čega se događalo da deca kojoj je potrebna medicinska pomoć u ustanovi, ne dobiju adekvatnu pomoć, jer roditelji nisu reagovali, zbog čega se Predlogom zakona predviđa obaveza roditelja da poštuju preporuke nadležnog lekara ukoliko njihovo dete boravi u ustanovi.

Kada je u pitanju pravo učenika i studenata na studentski kredit, odnosno studentsku stipendiju, dostavljamo sledeće podatke koji se odnose na ostvarivanje ovih prava:

- U školskoj 2017/2018. godini, Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja je dodelilo 12200 učeničkih stipendija u iznosu od 5400 dinara mesečno u deset mesečnih rata.

- U navedenoj školskoj godini, Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja je dodelilo 11700 studentskih kredita i 9000 studenstkoh stipendija studentima u Republici Srbiji. Iznos studentskih kredita i stipendija je 8400 dinara mesečno, a studenti ostavruju ovo pravo u deset mesečnih rata.
- Kada su u pitanju izuzetno nadareni učenici i studenti, Ministarstvo je dodelilo 250 stipendija izuzetno nadarenim učenicima i studentima u iznosu od 15000 dinara mesečno i 694 stipendije izuzetno nadarenim studentima u iznosu od 24000 i 30000 dinara mesečno. Stipendije za izuzetno nadarene učenike i studente isplaćuju se u 12 mesečnih rata.

U sistemu učeničkog i studentskog standarda postoji 63 ustanove, koje podrazumevaju kako domove učenika, tako i škole sa domom, kao i 9 studentskih centara u Republici Srbiji, koje su deo ustanova studentskog standarda.

2. Koji su željeni ciljevi donošenja zakona

Predlog zakona o učeničkom i studentskom standardu, kao *lex specialis*, ima za cilj unapređenje funkcionisanja celokupne oblasti učeničkog i studentskog standarda, delatnosti samih ustanova, kao i kvaliteta uslova koji se odnose na učenike i studente, a radi:

- jedinstvenog i efikasnog sistema pružanja materijalne podrške učenicima i studentima (učenički i studentski krediti i stipendije), u zavisnosti od postignutog uspeha i socijalno-ekonomskog statusa porodice učenika, odnosno studenta, radi stvaranja uslova za dostupnije, efikasnije i kvalitetnije obrazovanje i vaspitanje i posebno podizanje kvaliteta u oblasti ostvarivanja prava na studentske stipendije;
- podsticanja razvoja izuzetno nadarenih učenika i studenata za naučni i umetnički rad; preciznih uslova i postupka dodele stipendija za izuzetno nadarene učenike i studente, uz poštovanje dobre prakse da se zadrže odgovarajući uslovi: izuzetan uspeh u učenju, položeni standardizovani testovi i rezultati na međunarodnim i republičkim takmičenjima (samo za učenike), kako bi ovu prestižnu stipendiju i na dalje dobijali samo izuzetno nadareni učenici i studenti, kao podršku za naučni i umetnički rad;
- stvaranja novog sistema u kome će biti omogućeno da najbolji studenti dobiju najbolje uslove obrazovanja i usavršavanja, na način što će, na osnovu rešenja datih ovim zakonom, pravo na učenički kredit imati isključivo studenti osnovnih akademskih studija, odnosno studija prvog stepena obrazovanja, dok se pravo na kredit za studente master akademskih studija, specijalističkih strukovnih studija i ostalih studija drugog stepena visokog obrazovanja, ukida i sredstva koja bi se koristila u svrhu isplate studentskih kredita za studije drugog stepena visokog obrazovanja, u tom slučaju, postala bi namenjena za studentske stipendije na master akademskim, specijalističkim strukovnim i ostalim studijama drugog stepena,

koje u tom slučaju dobijaju studenti koji su tokom trajanja osnovnih akademskih studija ispunili uslove za dobijanje studentske stipendije. Razlog ovako donetog zakonskog rešenja leži u nastojanju da se studentima koji su ispunjavali uslove za dobijanje studentske stipendije i primali navedene stipendije tokom osnovnih akademskih studija, omogućiti dobijanje istih i tokom studija drugog stepena visokog obrazovanja, kao i u tome da se, na ovaj način, studenti u Srbiji motivišu da postižu što bolje rezultate i tako omogućiti sebi najpovoljnije uslove studiranja u svojoj zemlji. Ostali studenti, koji ne ispunjavaju navedene uslove, prema navedenom zakonskom rešenju, imaju pravo na studentski kredit tokom trajanja studija prvog stepena, ali ne i tokom trajanja studija drugog stepena. Razlog ovakvog rešenja, pored svega gore navedenog, jeste i u tome što su studije prvog stepena visokog obrazovanja u Srbiji, dovoljan uslov da bi se zasnovao radni odnos sa visokim obrazovanjem, te, prema tome, studenti koji završe studije prvog stepena visokog obrazovanja, imaju potreban uslov da zasnuju radni odnos sa visokim obrazovanjem i ukoliko ne ispunjavaju uslov za studentsku stipendiju na studijama drugog stepena, nemaju pravo ni na studentski kredit na ovim studijama, već drugi stepen studija, u tom slučaju, finansiraju iz sopstvenih sredstava;

- privlačenja u sistem učenika i studenata iz dualnog obrazovanja, obezbeđivanjem povoljnijih uslova u korišćenju prava na ishranu i smeštaj u ustanovama učeničkog i studentskog standarda;
- kada je u pitanju oblast dualnog obrazovanja, kao i definisanje uslova za ostvarivanje prava na učeničke i studentke kredite i stipendije, navedena zakonska rešenja predložena su, upravo u cilju omogućavanja najboljim učenicima i studentima da pod najpovoljnijim uslovima steknu obrazovanje u svojoj zemlji, kao i da im se nakon toga omogućiti zaposlenje u svojoj zemlji, nakon školovanja, odnosno, završetka studija, kako bi se, na taj način sprečio, sve učestaliji odlazak najboljih potencijalnih kadrova iz zemlje u inostranstvo i kako bi se najbolji učenici, odnosno studeti motivisali da ostanu da žive i rade u svojoj zemlji.
- predefinisana delatnosti odmarališta, u skladu sa postojećim potrebama učeničke i studentske populacije za neformalnim obrazovanjem i usavršavanjem, kroz seminare, obuke, konferencije i dr. ;
- izjednačavanja prava i obaveza učenika u školama, školama sa domom i domovima učenika;
- kontrole i racionalnog korišćenje budžetskih sredstava koja su namenjena za materijalnu podršku učenicima i studentima (naknade za socijalnu zaštitu);

- zaštite podataka o ličnosti u skladu sa postignutim standardima, odnosno načelima prema propisima kojima se uređuje zaštita podataka o ličnosti;
- uključivaae evidencija iz oblasti učeničkog i studentskog standarda u jedinstveni informacijski sistem prosvete u nadležnosti Ministarstva;
- usaglašenosti zahteva u pogledu stečenog obrazovanja za direktore, vaspitače, stručne saradnike i inspektore u Ministarstvu sa novom zakonskom regulativom

3. Da li su razmatrane mogućnosti za rešavanje problema bez donošenja akta?

i

4. Zašto je donošenje zakona najbolji način za rešavanje problema

Analiza primene Zakona, pre svega ostvarivanja prava učenika i studenata na smeštaj, ishranu, vaspitni rad, odmor i oporavak, kao i učeničke i studentske kredite i stipendije, pokazala je da je Zakon u osnovi odgovorio očekivanjima koja su postojala pri njegovom donošenju, a posebno jer su stvoreni uslovi da se donošenjem odgovarajućih standarda znatno poboljšaju uslovi smeštaja i kvaliteta ishrane u ustanovama za smeštaj, ishranu, odmor i oporavak učenika i studenata ali da je za dalje unapređivanje sistema učeničkog i studentskog standarda potrebno izvršiti izmenu Zakona, posebno u delu koji se odnosi na uvođenje blažih kriterijuma za učenike i studente iz dualnog obrazovanja, razdvajanje obaveza i odgovornosti učenika i studenata, uvođenje suspenzije licence za vaspitače i stručne saradnike i predefinisane delatnosti studentskog odmarališta, kako je Predlogom zakona predloženo.

5. Na koga će i kako najverovatnije uticati rešenja u Zakonu?

Rešenja u Zakonu će uticati na:

1) Učenike i studente – Osetljive društvene kategorije podrazumevale su, pored ostalih i kategoriju deficitarnih zanimanja. Predlogom zakona predlaže se, umesto deficitarnog zanimanja, uvođenje pojma učenika i studenta iz dualnog obrazovanja, što se definiše Zakonom o dualnom obrazovanju. Ovo znači da bi se blaži kriterijumi u ostvarivanju prava na smeštaj i ishranu odnosili na navedene učenike i studente. Pored navedenog, kada su u pitanju deficitarna zanimanja, odnosno nedostajući nastavnički kadrovi, u cilju prevazilaženja nestručno zastupljene nastave, kao i nestručno zastupljenih kadrova, novim zakonskim rešenjima predviđeno je pravo ministra da utvrdi bliže uslove i kriterijume za utvrđivanje redosleda, način ostvarivanja prava na učeničku, odnosno studentsku stipendiju i način vođenja evidencije o odobrenim stipendijama i kada su u pitanju navedena zanimanja, odnosno kada su u pitanju zanimanja od naročitog značaja za određenu školsku godinu. Navedena, odnosno nedostajuća zanimanja ralikovala bi se od jedne

do druge školske godine, odnosno za njih bi se svake školske godine vršila procena – koja su to zanimanja potrebna u datim okolnostima – a lica koja bi se školovala za te nedostajuće struke i koja bi ispunila odgovarajuće propisane uslove, stekla bi pravo na stipendiju, koja bi predstavljala podršku upravo onim učenicima, odnosno studentima koji su se opredelili za zanimanja koja su u praksi zastupljena u nedovoljnom obimu, u odnosu na potrebe struke i društva u celini. Imajući u vidu da se prilike i okolnosti u državi i društvu vremenom menjaju, dolazi i do promena u pogledu zanimanja za kojima nastaje potreba iz godine u godinu i upravo iz tog razloga, pojam nedostajućih zanimanja nije moguće precizno odrediti Zakonom, već će ona za svaku školsku godinu biti bliže određena na osnovu pravilnika, odnosno podzakonskih akata koje će za svaku narednu godinu u skladu sa datim okolnostima i potrebama, doneti ministar.

Obaveze i odgovornosti učenika i studenata se razdvajaju u skladu sa zakonskim rešenjima iz ZOSOV-a. Takođe, proširuje se odgovornost roditelja prema ustanovi.

Novim predloženim rešenjima, povećaće se broj korisnika studentskih stipendija (bolonjski proces – sve više studenata sa visokim prosečnim ocenama), smanjivace se broj studentskih kredita (sredstva od studentskog kredita se vraćaju ako se ne ispune uslovi propisani zakonom i bliže određeni ugovorom o kreditu, a takođe će se povećati i broj stipendija za izuzetno nadarene učenike i studente (jedan od razloga za povećanje je znatno veći iznos ovih stipendija: za učenike: 15000 dinara, a studente 24000 i 30000 dinara).

Kada je u pitanju transparentnost postupka dodele stipendija, ove školske godine je uveden novi način prijavljivanja kandidata za stipendije za izuzetno nadarene učenike i studente, na način što je omogućeno, online prijavljivanje kandidata putem linka na sajtu Ministarstva prosvete, nauke i tehnološkog razvoja. Navedeni način prijavljivanja će omogućiti brže i jednostavnije ostvarivanje prava izuzetno nadarenih učenika i studenata, jer će smanjiti nepotrebne efekte dostavljanja dokumentacije u papirnoj formi.

Takođe, predloženo je odstranjivanje saveta iz obrazovno-naučnih, odnosno, obrazovno-umetničkih polja, u postupku za dodelu stipendija za izuzetno nadarene učenike i studente, iz razloga što je dosadašnja praksa pokazala neefikasnost i neekonomičnost u radu saveta, jer se saveti nisu sastajali, a Ministarstvo je imalo obavezu da u određenim rokovima donese odluke iz svoje nadležnosti.

2) Vaspitače i stručne saradnike – Predlogom zakona su bliže su određeni uslovi u pogledu stečenog obrazovanja za vaspitače i stručne saradnike u ustanovi, a u skladu sa pozitivnim propisima iz oblasti visokog obrazovanja. Kada je u pitanju dozvola za rad vaspitača i stručnih saradnika u ustanovi (licenca) važeći Zakon propisuje samo oduzimanje licence, dok se Predlogom zakona predviđa i suspenzija licence vaspitača i stručnog saradnika, u skladu sa ZOSOV-im.

3) Inspekcijski nadzor – Predlogom zakona se preciziraju uslovi za inspektora u Ministarstvu, koji vrši inspekcijski nadzor u ustanovama učeničkog i studentskog

standarda, a u skladu sa Zakonom o inspekcijском nadzoru i Zakonom o prosvetnoj inspekciji.

4) Direktora ustanove – Predlogom zakona, precizno su navedeni zahtevi u pogledu stečenog obrazovanja za direktore, a u skladu sa propisima iz oblasti visokog obrazovanja.

5) Ustanove učeničkog i studentskog standarda – koje su aktivno predlagale izmene i dopune ovog zakona u skladu sa postojećom pozitivnom praksom, a najveći deo predloga uzet je u obzir prilikom izrade ovog predloga.

Pored navedenog, u ustanovama se, u okviru datih kapaciteta i slobodnog vremena, mogu organizovati i aktivnosti iz oblasti neformalnog obrazovanja, imajući u vidu obezbeđivanje opreme za organizovanje seminara i drugih vannastavnih aktivnosti, koje bi bile namenjene usavršavanju, razmeni iskustava i sticanju kompetencija koje nisu propisane Zakonom o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja, a koje su i u dosadašnjoj praksi bile organizovane u ustanovama, kada su za to postojale mogućnosti.

6. Kakve će troškove primena zakona izazvati građanima i privredi, a naročito malim i srednjim preduzećima?

Predviđene izmene i dopune Zakona o učeničkom i studentskom standardu, odnosno njihova primena, u načelu, ne bi trebalo da ima uticaja na troškove građana, kao ni na privredu, odnosno mala i srednja preduzeća.

Kada je u pitanju uslađivanje odredaba Zakona o učeničkom i studentskom standardu sa propisima iz oblasti dualnog obrazovanja, eventualni troškovi koje bi primena mogla prouzrokovati tiču se troškova koje bi prouzrokovala primena propisa iz oblasti dualnog obrazovanja.

7. Da li su pozitivne posledice donošenja zakona takve da opravdavaju troškove koje će on stvoriti?

Imajući u vidu da su izmene i dopune Zakona o učeničkom i studentskom standardu predložene u cilju poboljšanja kvaliteta funkcionisanja celokupne oblasti učeničkog i studentskog standarda a u svrhu postizanja gore navedenih ciljeva, može se konstatovati da su pozitivne posledice donošenja izmena i dopuna ovog zakona takve da opravdavaju eventualne troškove koje bi njihova primena stvorila.

Kada su u pitanju izmene i dopune Zakona koje se odnose na oblast dualnog obrazovanja, očekuje se da korist koja će biti ostvarena uvođenjem dualnog obrazovanja i njegove primene, bude vidljiva nakon 5 do 10 godina, odnosno nakon završetka jednog ciklusa srednjeg obrazovanja koje se realizuje po dualnom modelu i izlaskom tih učenika na tržište rada.

Najznačajniji pozitivni efekti koje bi donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o učeničkom i studentskom standardu moglo da stvori jesu:

- stvaranje jedinstvenog i efikasnog sistema pružanja materijalne podrške učenicima i studentima (učenički i studentski krediti i stipendije), u zavisnosti od postignutog uspeha i socijalno-ekonomskog statusa porodice učenika, odnosno studenta, radi stvaranja uslova za dostupnije, efikasnije i kvalitetnije obrazovanje i

vaspitanje i posebno podizanje kvaliteta u oblasti ostvarivanja prava na studentske stipendije;

- podsticanje razvoja izuzetno nadarenih učenika i studenata za naučni i umetnički rad; precizni uslovi i postupak dodele stipendija za izuzetno nadarene učenike i studente, uz poštovanje dobre prakse da se zadrže odgovarajući uslovi: izuzetan uspeh u učenju, položeni standardizovani testovi i rezultati na međunarodnim i republičkim takmičenjima (samo za učenike), kako bi ovu prestižnu stipendiju i na dalje dobijali samo izuzetno nadareni učenici i studenti, kao podršku za naučni i umetnički rad;

- stvaranje novog sistema u kome će biti omogućeno da najbolji studenti dobiju najbolje uslove obrazovanja i usavršavanja, na način što će, na osnovu rešenja datih ovim zakonom, pravo na učnički kredit imati isključivo studenti osnovnih akademskih studija, odnosno studija prvog stepena obrazovanja, dok se pravo na kredit za studente master akademskih studija, specijalističkih strukovnih studija i ostalih studija drugog stepena visokog obrazovanja, ukida i sredstva koja bi se koristila u svrhu isplate studentskih kredita za studije drugog stepena visokog obrazovanja, u tom slučaju, postala bi namenjena za studentske stipendije na master akademskim, specijalističkim strukovnim i ostalim studijama drugog stepena, koje u tom slučaju dobijaju studenti koji su tokom trajanja osnovnih akademskih studija ispunili uslove za dobijanje studentske stipendije. Razlog ovako donetog zakonskog rešenja leži u nastojanju da se studentima koji su ispunjavali uslove za dobijanje studentske stipendije i primali navedene stipendije tokom osnovnih akademskih studija, omogući dobijanje istih i tokom studija drugog stepena visokog obrazovanja, kao i u tome da se, na ovaj način, studenti u Srbiji motivišu da postižu što bolje rezultate i tako omoguće sebi najpovoljnije uslove studiranja u svojoj zemlji. Ostali studenti, koji ne ispunjavaju navedene uslove, prema navedenom zakonskom rešenju, imajuće pravo na studentski kredit tokom trajanja studija prvog stepena, ali ne i tokom trjanja studija drugog stepena. Razlog ovakvog rešenja, pored svega gore navedenog, jeste i u tome što su studije prvog stepena visokog obrazovanja u Srbiji, dovoljan uslov da bi se zasnovao radni odnos sa visokim obrazovanjem, te, prema tome, studenti koji završe studije prvog stepena visokog obrazovanja, imaju potreban uslov da zasnuju radni odnos sa visokim obrazovanjem i ukoliko ne ispunjavaju uslov za studentsku stipendiju na studijama drugog stepena, nemaju pravo ni na studentski kredit na ovim studijama, već drugi stepen studija, u tom slučaju, finansiraju iz sopstvenih sredstava;

- privlačenje u sistem učenika i studenata iz dualnog obrazovanja, obezbeđivanjem povoljnijih uslova u korišćenju prava na ishranu i smeštaj u ustanovama učeničkog i studentskog standarda;

- kada je u pitanju oblast dualnog obrazovanja, kao i definisanje uslova za ostvarivanje prava na učeničke i studentstke kredite i stipendije, navedena zakonska rešenja predložena su, upravo u cilju omogućavanja najboljim učenicima i studentima da pod najpovoljnijim uslovima steknu obrazovanje u svojoj zemlji, kao i da im se nakon toga omogući zaposlenje u svojoj zemlji, nakon školovanja, odnosno, završetka studija, kako bi se, na taj način sprečio, sve učestaliji odlazak najboljih potencijalnih kadrova iz zemlje u inostranstvo i kako bi se najbolji učenici, odnosno studeti motivisali da ostanu da žive i rade u svojoj zemlji.

8. Da li se zakonom podržava stvaranje novih privrednih subjekata i tržišna konkurencija?

Kada je reč o izmenama i dopunama Zakona o učeničkom i studentskom standardu koje se odnose na oblast dualnog obrazovanja, kao i na definisanje uslova za ostvarivanje prava na učeničke i studentske kredite i stipendije, navedena zakonska rešenja predložena su, upravo u cilju omogućavanja najboljim učenicima i studentima da pod najpovoljnijim uslovima steknu obrazovanje u svojoj zemlji, kao i da im se nakon toga omogući zasnivanje radnog odnosa u svojoj zemlji, nakon školovanja, odnosno, završetka studija, kako bi se, na taj način sprečio, sve učestaliji odlazak najboljih potencijalnih kadrova iz zemlje u inostranstvo i kako bi se najbolji učenici, odnosno studeti motivisali da ostanu da žive i rade u svojoj zemlji i da se na taj način povoljno utiče na razvoj privrede, kao i na stvaranje novih privrednih subjekata i tržišne konkurencije.

9. Da li su sve zainteresovane strane imale priliku da se izjasne o zakonu?

Ustanove učeničkog i studentskog standarda, počev od februara 2018. godine, aktivno su predlagale izmene i dopune ovog zakona u skladu sa postojećom pozitivnom praksom i najveći deo predloga uzet je u obzir prilikom izrade teksta izmena i dopuna. Posebne konsultacije obavljene su sa najvećim ustanovama sistema – Studentskim centrom Beograd, Domom učenika srednjih škola Beograd i Studentskim odmaralištem Beograd, kao i sa predstavnicima studentskog parlamenta Univerziteta u Beogradu.

Primedbe i sugestije navedenih ustanova u najvećem obimu ticale su se odgovornosti učenika i studenata, odnosno razdvajanja te odgovornosti, unapređenja vaspitnog rada, odnosno usavršavanja vaspitnog kadra, način vođenja evidencija u ustanovi, vođenje podataka o ustanovi, podatke vezane za organe u ustanovi: stručne organe i timove, kao i uslove za direktora ustanove i zaposlenih u ustanovi, usklađene sa uslovima propisanim Zakonom o osnovama sistema obrazovanja i vaspitanja.

10. Koje će se mere tokom primene zakona preduzeti da bi se postiglo ono što se zakonom predviđa?

Članom 36. Predloga izvršena je dopuna Zakona novim članom 96a, kojim je propisana novčana kazna za roditelje koji neodgovorno postupaju, odnosno ne izvršavaju obaveze iz člana 15a Zakona, kojim je propisana odgovornost roditelja, odnosno staratelja učenika, a na osnovu predloga koje su Ministarstvu dostavile ustanove učeničkog i studentskog standarda, u skladu sa postojećom pozitivnom praksom.

Kada je u pitanju odgovornost studenata u ustanovi, izvršena dopuna Zakona (član 15b) propisuje disciplinsku i materijalnu odgovornost studenata za nepoštovanje i kršenje navedene odredbe, kao i da postupak za utvrđivanje povrede obaveze i odgovornosti studenta, ustanova vodi primenom pravila opšteg upravnog postupka i okončava rešenjem.

Pored navedenog, mere koje ustanova ima obavezu da preduzima, prema predloženim zakonskim rešenjima, jesu mere pojačanog vaspitnog rada, ukoliko bi učenik izvršio lakšu povredu obaveza učenika u ustanovi, kako bi mu se, na taj

način, pružila dodatna podrška i kako bi se preventivno delovalo i sprečilo dalje kršenje pravila kućnog reda od strane učenika u ustanovi.

Aktivnosti koje je potrebno preduzeti kako bi se postiglo ono što se Predlogom zakona predviđa, odnose se na više ulaganja u stručno usavršavanje vaspitnog kadra u ustanovama, zbog obaveze imanja portfolia i mogućnosti napredovanja u struci.

Nakon donošenja Zakona o izmenama i dopunama Zakona o učeničkom i studentskom standardu, podzakonski akti koji proizlaze iz ovog zakona (Pravilnik o uslovima i načinu utvrđivanja cene usluga u ustanovama učeničkog i studentskog standarda, Pravilnik o dozvoli za rad vaspitača, psihologa i pedagoga u domu učenika, Pravilnik o programu rada psihologa i pedagoga u domu učenika, Pravilnik o vrsti obrazovanja vaspitača i stručnih saradnika i uslovima i kriterijumima za izbor stručnog saradnika – asistenta u domu učenika, Pravilnik o obrascu legitimacije inspektora, Pravilnik o stipendijama za izuzetno nadarene učenike i studente, Pravilnik o standardima za kategorizaciju objekata učeničkog i studentskog standarda, Pravilnik o bližim uslovima za osnivanje, početak rada i obavljanje delatnosti u pogledu prostora i opreme za domove učenika i studentske centre, Pravilnik o standardima kvaliteta ishrane učenika i studenata, Pravilnik o odmoru i oporavku studenata, Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja evidencije i izdavanju učeničke i studentske kartice u domu učenika i studentskom centru, Pravilnik o učeničkim i studentskim kreditima i stipendijama i Pravilnik o smeštaju i ishrani učenika i studenata) biće izmenjeni, odnosno dopunjeni u skladu sa navedenim izmenama i dopunama Zakona.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE
--

1. Ovlašćeni predlagač zakona – Vlada

Obrađivač: Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja

2. Naziv propisa

Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o učeničkom i studentskom standardu

Draft Law on Changes and Amandments to the Law on Pupils' and Students' Standard

3. Usklađenost propisa sa odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS” broj 83/08) u daljem tekstu: Sporazum),

a) Odredba Sporazuma koja se odnosi na normativnu sadržinu propisa: Naslov VIII Politike saradnje, član 102. Obrazovanje i stručno osposobljavanje.

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma, Opšti rok

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma, Potpuno.

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,

Nema

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanjem pravnih tekovina Evropske unije.

Ne postoji

4. Usklađenost sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje primarnih izvora prava EU i usklađenost sa njima: Ugovor o funkcionisanju EU, Stručno usavršavanje i profesionalni razvoj vaspitača i stručnog saradnika.

b) Navođenje sekundarnih izvora prava EU i usklađenost sa njima: Propis je u potpunosti usklađen sa osnovnim principima i preporukama iz *acquis* u delu koji se odnosi na prava u oblasti učeničkog i studentskog standarda.

v) Navođenje ostalih izvora prava EU i usklađenost sa njima: -

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost: -

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije: -

5. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost treba konstatovati tu činjenicu. U ovom slučaju nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa.

Za materiju uređenu Predlogom zakona o izmenama i dopunama Zakona o učeničkom i studentskom standardu nema odgovarajućih propisa Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost.

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava EU prevedeni na srpski jezik?

-

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik EU?

Ne

8. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

Ne